

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

Ziņojums par tirgus analīzi

par Eiropas Komisijas 2014.gada 9.oktobra lēmumā 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (2014/710/ES) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, minēto tirgu:

Nr.1 – Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos

2018.gada 8.novembrī

Rīga

Ūnijas iela 45,
Rīga, LV-1039,
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

Attēli	4
Tabulas	4
Kopsavilkums	5
1 Ievads	7
1.1 Izmantotā terminoloģija, jēdzieni un definīcijas	7
1.1.1 Elektronisko sakaru likums	8
1.1.2 Noteikumi	10
1.1.3 Noteikumi par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību	10
1.1.4 EK direktīva, ieteikumi un vadlīnijas	10
1.2 Ieteikumi par tirgiem	11
1.2.1 Ieteikums 2003	11
1.2.2 Ieteikums 2007	12
1.2.3 Ieteikums	13
2 Savienojumu pabeigšanas tirgus pirmās kārtas analīze un rezultāti	13
2.1 Pirmajā tirgus analīzes kārtā piemērotās saistības	15
2.1.1 SIA „Lattelecom” piemērotās saistības	15
2.1.2 Citiem komersantiem piemērotās saistības	17
3 Savienojuma pabeigšanas tirgus otrās kārtas analīze un rezultāti	17
4 Savienojuma pabeigšanas tirgus trešās kārtas analīze un rezultāti	19
5 Savienojuma pabeigšanas tirgus ceturtais kārtas analīze un rezultāti	21
6 Savienojuma pabeigšanas tirgus piektās kārtas analīze un rezultāti	22
7 Pagaidu lēmums par saistību piemērošanu	22
8 Konkrētais tirgus	29
8.1 Attiecīgie pakalpojumi	29
9 Tirgus definēšana	30
9.1 Apskatāmā pakalpojuma novērtējums	30
9.1.1 Vai savienojumu uzsākšanas pakalpojumi un savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido vienotu Savienojumu pabeigšanas tirgu?	30
9.1.2 Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi visos fiksētajos tīklos komersantiem veido vienotu Savienojumu pabeigšanas tirgu?	30
9.1.3 Vai savienojuma pabeigšanas pakalpojumi un tranzīta pakalpojumi veido vienotu Savienojumu pabeigšanas tirgu?	31
9.1.4 Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi, izmantojot pārvaldītu interneta protokola tīklu, ir iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū?	33
9.1.5 Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi publiskajā internetā, ir iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū?	34
9.2 Ģeogrāfiskā mēroga novērtējums	35
9.3 Tirgus definēšanas rezultāti	35
10 Tirgus Analīze	35

10.1	Tirgus dalījums	35
10.2	Šķēršļi ienākšanai tirgū vai ekspansijai	35
10.3	Komersanta lielums (īpatsvars tirgū)	35
10.4	Nepietiekama kompensējošā pirktspēja vai tās trūkums	36
10.5	Potenciālas konkurences trūkums	37
10.6	Rezultāti	37
11	Komersanti ar BIT	37
11.1	Situācija tirgū	37
11.2	Tirgus dalībnieki	41
11.3	Piedāvātie pakalpojumi	43
11.3.1	SIA „Lattelecom”	43
11.3.2	Citi komersanti ar BIT	44
11.4	Numerācijas lietošanas tiesības	48
11.5	Komersanti ar BIT	49
12	Būtiskā ietekme tirgū	50
12.1	Speciālu prasību (saistību) noteikšana komersantiem	50
12.2	Saistības	51
12.2.1	Caurredzamības saistības	51
12.2.2	Vienlīdzīgas attieksmes pienākums	52
12.2.3	Atdalītas finanšu uzskaites saistības	52
12.2.4	Tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības	52
12.2.5	Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam	53
12.3	Komersanti ar BIT	54
12.3.1	SIA „Lattelecom” piemērotās saistības	54
12.3.2	SIA „Lattelecom” saistību efektivitātes analīze	55
12.3.3	Citi komersanti ar BIT	58
12.3.4	Komersanti, kuri nesen ienāca tirgū	60
12.3.5	Komersanti, kuriem noteiktās saistības nepieciešams atcelt	62
13	Secinājumi	63
14	Nacionālā konsultācija	65
15	Konkurences padomes viedoklis	65
16	Konsultācija ar EK un citu Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem	65
1.	PIELIKUMS	67

Attēli

Attēls 1. Savienojumu pabeigšanas pakalpojums	30
Attēls 2. SIA „Lattelecom” starpsavienojuma pakalpojumi un pakalpojumi operatoriem	43
Attēls 3. SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc ieņēmumiem Savienojumu pabeigšanas tirgū	56
Attēls 4. Citu komersantu tirgus daļas pēc ieņēmumiem Savienojumu pabeigšanas tirgū, EUR	56

Tabulas

Tabula 1. Piemēroto saistību kopsavilkums	22
Tabula 2. Komersanti, kuri guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas fiksētajā tīklā 2017.gadā.	38
Tabula 3. Komersanti, kuri guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas fiksētajā tīklā 2016.gadā.	38
Tabula 4. Komersanti, kuri guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas fiksētajā tīklā 2015.gadā.	39
Tabula 5. SIA „BALTNET” starpsavienojuma līgumi	45
Tabula 6. SIA „HIG Serviss Baltija” starpsavienojuma līgumi	45
Tabula 7. SIA „LUTOR” starpsavienojuma līgumi	46
Tabula 8. SIA „Nord Connect” starpsavienojuma līgumi	46
Tabula 9. SIA „Nordic Technologies” starpsavienojuma līgumi	46
Tabula 10. SIA „ULSI” starpsavienojuma līgumi	46
Tabula 11. SIA „Vājstrāvas tīkli” starpsavienojuma līgumi	46
Tabula 12. Ārvalsts komersanta filiāles „Voxbone SA Latvijas filiāle” starpsavienojuma līgumi	47
Tabula 13. SIA „Baltic Call” starpsavienojuma līgumi	47
Tabula 14. SIA „NetBalt” starpsavienojuma līgumi	47
Tabula 15. SIA „NGU” starpsavienojuma līgumi	47
Tabula 16. SIA „Ntel Solutions” starpsavienojuma līgumi	47
Tabula 17. SIA „XOmobile” starpsavienojuma līgumi	48
Tabula 18. Savienojumu pabeigšanas tirgus dalībniekiem piešķirtās numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem	48
Tabula 19. Citu komersantu tirgus daļas pēc ieņēmumiem, EUR	57

Kopsavilkums

ziņojums par tirgus analīzi sagatavots par Eiropas Komisijas 2014.gada 9.oktobra lēmumā 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (2014/710/ES) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, minēto tirgu Nr.1 – Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos.

Šī ir sestā reize, kad minētais tirgus tiek analizēts. Piektās tirgus analīzes kārtā tika veikta 2016.gadā, kuras rezultātā tika noteikti 35 komersanti ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū un piemērotas atbilstošas saistības.

Pamatojoties uz ESL 8.panta pirmās daļas 19.punktu, ja Regulators uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci un aizsargātu lietotāju intereses, var nekavējoties pieņemt samērīgu pagaidu lēmumu par veicamajiem pasākumiem. Pamatojoties uz minēto, Regulators 2017.gada 26.aprīlī pieņēma Lēmumu Nr.40, saskaņā ar kuru no 2017.gada 27.aprīļa astoņiem komersantiem tika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū. Rezultātā, kopš 2017.gada 27.aprīļa Savienojumu pabeigšanas tirgū ir noteikti 43 komersanti ar BIT un kuriem ir piemērotas saistības.

Lai definētu un nodalītu konkrētos starpsavienojumu tirgus, tika apskatīti un novērtēti dažādi pakalpojumi un to iekļaušana Savienojumu pabeigšanas tirgū. Tika noteikts, ka Savienojumu pabeigšanas tirgū ir iekļaujami savienojumu pabeigšanas pakalpojumi, izmantojot pārvaldītu IP tīklu.

Atbilstoši Savienojumu pabeigšanas tirgus definīcijai secināms, ka tirgus daļas ir 100% katrā individuālā tirgū. Līdz ar to visiem komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus, ir BIT sava elektronisko sakaru tīkla individuālā tirgus ietvaros.

Savienojumu pabeigšanas tirgus sestās kārtas analīzes rezultātā tika konstatēts, ka no 43 komersantiem, kuriem tika noteikts BIT ir 30 komersanti, kuriem ir spēkā esošs vismaz viens starpsavienojuma līgums par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem. Astoņiem komersantiem 2017.gada 26.aprīlī ar Regulatora Lēmumu Nr.40 tika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū pamatojoties uz ar ESL 8.panta pirmās daļas 19.punktu. Šiem astoņiem komersantiem joprojām ir piešķirtas numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem un noslēgts vismaz viens starpsavienojuma līgums ar citu komersantu. Secināms, ka šie komersanti vēl joprojām uzskatāmi par komersantiem ar BIT Savienojumu pabeigšanas tirgū.

Savukārt pieci komersanti, kuriem iepriekšējās tirgus analīzes kārtās tika noteikts BIT statuss, vairs nenodrošina savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos.

Un pieci komersanti, kuriem iepriekšējās tirgus analīzes kārtās netika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības, ir izpildījuši visus priekšnosacījumus, lai jebkurā brīdī uzsāktu sniegt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā tīklā.

Veiktās tirgus analīzes rezultātā Regulators uzskata, ka nav nepieciešams grozīt vai atcelt iepriekšējās tirgus analīzes kārtās noteiktajiem tīspadsmit komersantiem ar BIT, kuriem ir spēkā esošs vismaz viens starpsavienojuma līgums par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus.

Regulators uzskata, ka ir nepieciešams noteikt caurredzamības, tarifu regulēšanas un piekļuves saistības tīspadsmit komersantiem ar BIT, kuri ir ienākuši tīgū kopš iepriekšējās Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes kārtas.

Regulators uzskata, ka ir nepieciešams atcelt ar Regulatora lēmumiem noteiktās saistības un BIT pieciem komersantiem, kuri ir pārtraukuši sniegt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus Savienojumu pabeigšanas tīgū.

1 Ievads

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) regulē elektronisko sakaru nozari, lai maksimizētu galalietotāju saņemto labumu un, lai veicinātu ilgtermiņa konkurences attīstību un investīcijas. Galalietotājs saņems maksimālo labumu, ja tam būs izvēle starp vairākiem elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuri piedāvā konkurētspējīgu elektronisko sakaru pakalpojuma cenu, augstu elektronisko sakaru pakalpojuma kvalitāti un citus galalietotājam svarīgus elektronisko sakaru pakalpojuma parametrus. Regulatora mērķis ir veicināt atvērtu, godīgu un efektīvu konkurenci un katrs Regulatora pieņemtais lēmums ievieš izmaiņas konkurences apstākļos. Tādēļ Regulatoram, pieņemot lēmumus, jāizvērtē vai potenciālais labums galalietotājam pārsniedz iespējamo kaitējumu, ko nodara tā ieviešanas tirgū.

Lai veicinātu konkurenci elektronisko sakaru nozarē, Elektronisko sakaru likumā (turpmāk – ESL), ņemot vērā Eiropas Savienības regulējumu, ir noteiktas Regulatora tiesības definēt konkrētos pakalpojumu tirgus (tirgu definēšana), veikt definēto tirgu analīzi konkurences novērtēšanai šajos tirgos, noteikt elektronisko sakaru komersantus (turpmāk – komersants) ar būtisku ietekmi tirgū (turpmāk – BIT), kā arī piemērot, saglabāt, grozīt vai atcelt speciālas prasības (turpmāk – saistības) komersantiem, kuru ietekme konkrētajā tirgū atzīta par būtisku.

Tikai tad, ja, nepastāvot regulēšanai tirgū, tajā ir iespējama galalietotājam nelabvēlīga rīcība, tirgus ir uzskatāms par piekritīgu apsteidzošai (*ex-ante*) regulēšanai.

Analizējot tirgus, tiek ņemta vērā ne tikai esošā informācija par darbību un rīcību pagātnē, bet arī iespējamā tirgus attīstība nākamo divu līdz trīs gadu laikā. Tādēļ Ziņojumā par tirgu analīzi tiek iekļautas attīstības tendences, kuras var tikt prognozētas Ziņojuma par tirgu analīzi pārskata periodā.

Ziņojums par tirgu analīzi attiecas uz tirgu definēšanu, analīzi un saistību noteikšanu, bet neattiecas uz tarifu un izmaksu aprēķināšanas saistību ieviešanu.

1.1 Izmantotā terminoloģija, jēdzieni un definīcijas

Definējot konkrētos tirgus elektronisko sakaru nozarē, tiek analizētas komersantu veiktās darbības tirgū. ESL definē elektronisko sakaru komersantu kā komersantu, kas veic divu veidu darbības – nodrošina publisko elektronisko sakaru tīklu vai sniedz elektronisko sakaru pakalpojumu.

ESL definē iepriekš minētās darbības šādā veidā:

- elektronisko sakaru tīkla nodrošināšana – elektronisko sakaru tīkla izveide, attīstīšana, ekspluatācija, kontrole un piekļuves nodrošināšana tam;
- elektronisko sakaru pakalpojums (turpmāk – pakalpojums) – pakalpojums, kuru parasti nodrošina ar atlīdzību un kurš pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas elektronisko sakaru tīklos.

Definējot elektronisko sakaru tirgus atbilstoši konkurences tiesībām, ir jāidentificē:

- visi tie pakalpojumi, kas veido identificējamu preces tirgu (preču vai pakalpojumu tirgi);

- ģeogrāfiskā teritorija, kurā tiek sniegti produkti vai pakalpojumi (ģeogrāfiskie tirgi).

Definējot elektronisko sakaru tirgus atbilstoši Eiropas Savienības praksei, ir jāidentificē tirgus funkcionālais līmenis:

- tirgi, kuros produkti tiek piedāvāti vairumtirdzniecībā (vairumtirdzniecības produktu tirgi);
- tirgi, kuros produkti tiek piedāvāti mazumtirdzniecībā (mazumtirdzniecības produktu tirgi).

Elektronisko sakaru nozarē tirgus sadalījums funkcionālā līmenī tiek izmantots tādēļ, ka regulējums, ko Regulators var piemērot vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības produktu tirgiem, atšķiras. Elektronisko sakaru nozarē vairumtirdzniecības pakalpojumu tirgū tiek sniegti pakalpojumi, ko viens komersants sniedz citiem komersantiem, un parasti tā ir daļa no elektronisko sakaru tīkla nodrošināšanas, t.i. pakalpojumi, kas tiek sniegti, nodrošinot piekļuvi un starpsavienojumu vai tālākpārdošanu. Savukārt mazumtirdzniecības pakalpojumu tirgū tiek sniegti pakalpojumi galalietotājiem. Atbilstoši ESL 1.panta 2.punktam abonents ir fiziska vai juridiska persona, kas ir noslēgusi līgumu ar pakalpojumu sniedzēju par konkrētu pakalpojumu saņemšanu, savukārt galalietotājs atbilstoši ESL 1.panta 14.punktam ir pakalpojumu lietotājs, kas šos pakalpojumus neizmanto pakalpojumu nodrošināšanai citām personām.

Regulators, definējot elektronisko sakaru tirgus, izvērtē gan mazumtirdzniecības pakalpojumu tirgus, gan vairumtirdzniecības pakalpojumu tirgus.

1.1.1 Elektronisko sakaru likums

ESL nosaka tirgus definēšanas un analīzes procesu:

- ESL 1.panta 7.punkts paredz, ka BIT ir tāds komersanta stāvoklis tirgū, kas līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim.
- Ņemot vērā komersantu sniegto informāciju un pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Regulators saskaņā ar ESL 31.panta otro daļu nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tas pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu komersantiem Regulatora noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar ESL 31.panta trešo daļu, ja Regulators konstatē, ka tirgū ir efektīva konkurence, tas nepiemēro vai atceļ speciālās prasības komersantiem ar BIT. Saskaņā ar ESL 31.panta ceturto daļu, ja Regulators konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tas saskaņā ar ESL 29.pantu nosaka komersantus, kuriem šajā tirgū ir būtiska ietekme.
- ESL 29.panta pirmā daļa noteic, ka Regulators pēc pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt komersantus, kuriem ir BIT konkrētā tirgū. Regulators savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
- ESL 29.panta otrā daļa paredz, ka Regulators var atzīt, ka komersantam ir BIT, ja tas individuāli vai kopā ar citiem komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir, ekonomiska spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem

komersantiem, lietotājiem vai galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Regulators pēc iespējas ievēro Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) izstrādātās tirgus analīzes un BIT novērtēšanas vadlīnijas.

- ESL 29.panta trešā daļa paredz, ka komersantam, kuram ir būtiska ietekme atsevišķā tirgū (pirmais tirgus), var būt būtiska ietekme arī saistītā tirgū (otrais tirgus), ja saikne starp šiem diviem tirgiem ļauj ietekmi vienā tirgū paplašināt uz otru (saistīto) tirgu, tādējādi nostiprinot komersanta ietekmi tirgū. Lai to novērstu, Regulators var noteikt saistības piekļuves vai starpsavienojumu jomā.
- ESL 30.panta pirmā daļa paredz, ka Regulators, ievērojot pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī EK ieteikumu par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, nosaka konkrētos pakalpojumu tirgus.
- ESL 30.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot konkrētos pakalpojumu tirgus, Regulators konsultējas ar komersantiem Regulatora noteiktajā konsultāciju kārtībā un, ja nepieciešams, ar Konkurences padomi.
- Saskaņā ar ESL 8.panta pirmās daļas 13.punktu Regulators paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, EK un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk — BEREC) saskaņošanai uz vienu kalendāra mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz pakalpojumu tirgus definēšanu, komersanta ar BIT noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam komersantam, kā arī par plānotajām komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Regulators, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru, EK un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamās saistībās un par to paziņo EK.
- ESL 8.panta pirmās daļas 15.punkts noteic, ka Regulators paziņo EK un BEREC visus pieņemtos lēmumus attiecībā uz pakalpojumu tirgus definēšanu, komersanta ar BIT noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam komersantam, kā arī par plānotajām komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- ESL 8.panta pirmās daļas 17.punkts noteic, ka Regulators, pieņemot lēmumus saskaņā ar šā likuma 30., 31. un 31.¹ pantu, pēc iespējas ievēro BEREC pieņemtos atzinumus un kopējās nostājas.
- Saskaņā ar ESL 31.¹ panta pirmo daļu, ja Regulators par tāda plānotā lēmuma projektu vai plānoto pasākumu kopumu attiecībā uz tirgus definēšanu vai analīzes procedūrām, kurš var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un kura mērķis ir uzlikt, grozīt vai atcelt kādu operatora pienākumu, saņēim EK paziņojumu, kurā norādīti iemesli, kāpēc lēmuma projekts vai plānoto pasākumu kopums var radīt šķēršļus iekšējam tirgum, vai saņēim norādījumus par tā neatbilstību Eiropas Savienības tiesību aktiem, Regulators lēmumu vai plānoto pasākumu kopumu nepieņem vēl trīs mēnešus pēc EK paziņojuma. Ja šāds paziņojums netiek sniegts, Regulators var pieņemt lēmumu vai plānoto pasākumu kopumu, pēc iespējas ņemot vērā EK, BEREC vai citu valstu regulatoru ieteikumus.

1.1.2 Noteikumi

Lai veiktu nepieciešamos pasākumus tirgus definēšanai un tirgus analīzei, ESL noteic, ka Regulators izdod šādus normatīvos aktus:

- nosaka un publicē kārtību, kādā veicamas publiskās konsultācijas ar tirgus dalībniekiem saskaņā ar ESL 8.panta pirmās daļas 11.punktu un 30.panta otro daļu;
- tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību saskaņā ar ESL 31.panta pirmo daļu.

1.1.3 Noteikumi par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību

Nemot vērā ESL noteikto, Regulators ir noteicis tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību ar Regulatora 2016.gada 25.augusta lēmumu Nr. 1/15 „Noteikumi par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību” (turpmāk - Noteikumi).

Noteikumu 4.punkts paredz, ka komersants iesniedz Regulatoram tā noteiktajā kārtībā katru gadu līdz 1.augustam par esošā kalendārā gada 1.pusgadu un līdz 1.februārim par iepriekšējā kalendārā gada 2.pusgadu pilnīgi un precīzi aizpildītu informāciju, kas noteikta Noteikumu 1.pielikumā.

Saskaņā ar 5.punktu, Regulators, izvērtējot informāciju, kuru komersanti ir iesnieguši saskaņā ar Noteikumu 4.punktu, nosaka tos komersantus, kuru attiecīgā sniegtā pakalpojuma kopējais īpatsvars ir vismaz 95%, dilstošā secībā no attiecīgā pakalpojuma sniegšanas kopējiem ieņēmumiem.

Komersantam, kuru Regulators noteicis saskaņā ar Noteikumu 5.punktu, Regulators nosūta tās Noteikumu 2.pielikuma veidlapas, kuras attiecas uz šo pakalpojumu sniegšanu. Un saskaņā ar 7.punktu, Regulators nosūta komersantam, kuru Regulators noteicis kā komersantu ar BIT, attiecīgajam konkrētajam tirgum atbilstošas Noteikumu 2.pielikuma veidlapas.

Noteikumu 8.punkts paredz, ka vismaz četriem komersantiem, kura katra īpatsvars no kopējiem ieņēmumiem no attiecīgo pakalpojumu sniegšanas dilstošā secībā ir vislielākais, Regulators nosūta tās 2.pielikuma veidlapas, kuras attiecas uz šo pakalpojumu sniegšanu.

1.1.4 EK direktīva, ieteikumi un vadlīnijas

Regulatoram savās darbībās ir jāņem vērā arī EK izdotās regulas un ieteikumi.

ESL ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no šādām direktīvām:

- 2002.gada 7.marta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – pamatdirektīva), kas nosaka vispārējos regulējošās iestādes uzdevumus un kārtību, kādā regulējošā iestāde veic tirgus definīciju, tirgus analīzi, saistību piemērošanu, kā arī kārtību, kā regulējošā iestāde konsultējas ar tirgus dalībniekiem, citu Eiropas Savienības

valstu regulatoriem un Eiropas Komisiju par tirgus analīzes rezultātiem un plānotajām saistībām komersantiem ar BIT.

- 2002.gada 7.marta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/19/EK par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva).
- 2002.gada 7.marta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva).
- 2002.gada 7.marta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva).

EK 2018.gada 7.maija Vadlīnijas 2018/C159/01 detalizēti izklāsta tirgus analīzes veikšanas un būtiskas ietekmes noteikšanas kārtību.

1.2 Ieteikumi par tirgiem

Saskaņā ar pamatdirektīvas 15.pantu EK izdod un regulāri pārskata ieteikumu par pakalpojumu tirgiem, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana.

1.2.1 Ieteikums 2003

2003.gada 8.maijā EK publicēja 2003.gada 11.februāra ieteikumu 2003/311/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Ieteikums 2003). Pirms ieteikuma publicēšanas EK veic Eiropas Savienības mēroga tirgus priekšizpēti, lai noskaidrotu, kuru pakalpojumu tirgos konkurences situācija pieprasa padziļinātu nacionālo regulatoru tirgus analīzi. Pirmo reizi publicētajā ieteikumā – Ieteikumā 2003 – tika minēti 18 dažādi pakalpojumu tirgi, kurus EK nacionālajiem regulatoriem aicināja detalizēti analizēt.

Mazumtirdzniecības līmenī:

Tirgus Nr.1: piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām;

Tirgus Nr.2: piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā juridiskām personām;

Tirgus Nr.3: fiziskām personām publiski pieejami vietējās vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;

Tirgus Nr.4: fiziskām personām publiski pieejami starptautiskās balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;

Tirgus Nr.5: juridiskām personām publiski pieejami vietējās vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;

Tirgus Nr.6: juridiskām personām publiski pieejami starptautiskās balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;

Tirgus Nr.7: nomāto līniju minimālā kopa.

Vairuntirdzniecības līmenī:

- Tirgus Nr.8: savienojumu uzsākšana publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
Tirgus Nr.9: savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā;
Tirgus Nr.10: tranzīta pakalpojumi publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
Tirgus Nr.11: atsaistīta piekļuve (t.sk. daļēja piekļuve) metāliskajām abonentlīnijām un to segmentiem, lai nodrošinātu platjoslas datu pārraides un balss pārraides pakalpojumus;
Tirgus Nr.12: platjoslas piekļuves vairuntirdzniecība;
Tirgus Nr.13: nomāto līniju gala posmu vairuntirdzniecība;
Tirgus Nr.14: nomāto līniju maģistrālo posmu vairuntirdzniecība;
Tirgus Nr.15: piekļuve un savienojumu uzsākšana publiskajos mobilajos telefonu tīklos;
Tirgus Nr.16: balss savienojumu pabeigšana individuālos mobilajos tīklos;
Tirgus Nr.17: nacionālais tirgus starptautiskajai viesabonēšanai publiskajos mobilajos tīklos;
Tirgus Nr.18: apraides signālu pārraides pakalpojumi apraides satura nogādāšanai galalietotājiem.

1.2.2 Ieteikums 2007

2007.gada 28.decembrī EK publicēja 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums 2007). Ieteikums 2003 tika pārskatīts un 2007.gadā tika publicēts jauns ieteikums – Ieteikums 2007. Ieteikumā 2007 tika ievērojami samazināts tirgu skaits, kurus EK ieteica padziļināti analizēt. Ieteikumā 2007 minēts vairs tikai viens mazumtirdzniecības tirgus un seši vairuntirdzniecības tirgi.

Mazumtirdzniecības līmenī:

- Tirgus Nr.1: piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām.

Vairuntirdzniecības līmenī:

- Tirgus Nr.2: savienojumu uzsākšana publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
Tirgus Nr.3: savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā;
Tirgus Nr.4: vairuntirdzniecības piekļuve (fiziskai) tīkla infrastruktūrai (ieskaitot kopēju vai pilnībā atsaistīto piekļuvi) fiksētā vietā;
Tirgus Nr.5: platjoslas piekļuve vairuntirdzniecībā;
Tirgus Nr.6: nomāto līniju gala posmu vairuntirdzniecība;
Tirgus Nr.7: balss savienojumu pabeigšana individuālos mobilajos tīklos.

1.2.3 Ieteikums

2014.gada 11.oktobrī tika publicēts 2014.gada 9.oktobra ieteikums 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums). Ieteikumā ir minēti četri vairumtirdzniecības tirgi un nav minēts neviens mazumtirdzniecības tirgus.

Tirgus Nr.1: vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos (turpmāk – Savienojumu pabeigšanas tirgus);

Tirgus Nr.2: vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšana individuālos mobilajos tīklos;

Tirgus Nr.3a: vairumtirdzniecības līmeņa vietēja piekļuve fiksētā vietā;

Tirgus Nr.3b: plašpatēriņa produktu vairumtirdzniecības līmeņa centralizēta piekļuve fiksētā vietā;

Tirgus Nr.4: vairumtirdzniecības līmeņa augstas kvalitātes piekļuve fiksētā vietā.

Ieteikumā minētais Savienojumu pabeigšanas tirgus atbilst Ieteikumā 2007 minētajam tirgum Nr.3 „Savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā” un Ieteikumā 2003 minētajam tirgum Nr.9 „Savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā”.

2 Savienojumu pabeigšanas tirgus pirmās kārtas analīze un rezultāti

Regulators uzsāka tirgus analīzes pirmo kārtu ar datu vākšanas procesu 2005.gada rudenī. Regulators veicot Ieteikumā 2003 minēto Tirgu Nr.8: savienojumu uzsākšana publiskajā fiksētajā telefonu tīklā, Tirgu Nr.9: savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā un Tirgu Nr.10: tranzīta pakalpojumi publiskajā fiksētajā telefonu tīklā, analīzes pirmo kārtu, analizēja iepriekš minētos trīs tirgus vienlaicīgi un atspoguļoja tirgus analīzes procesu, rezultātus un piemērotās saistības vienā dokumentā vienkopus – tirgus analīzes ziņojumā.

Regulators 2006.gada 31.martā paziņoja EK par rezultātiem un 2006.gada 28.aprīlī saņēma EK atbildes vēstuli ar komentāriem. Ņemot vērā EK komentārus, Regulators 2006.gada 28.jūnijā lēma par komersantiem ar BIT un par piemērojamām saistībām un pienākumiem analizētajos tirgos.

Regulators tirgus analīzes ziņojumā konstatēja, ka Savienojuma pabeigšanas tirgū nepastāv efektīva konkurence un ir vairāk nekā viens komersants ar BIT, jo Savienojuma pabeigšanas tirgū katrs individuālais publiskais telefonu tīkls ir definējams kā atsevišķs konkrētais tirgus.

Pirmajā tirgus analīzes kārtā Regulators noteica 16 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojuma pabeigšanas tirgū:

1. SIA „BALTCOM TV” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.156 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BALTKOM TV SIA” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BALTKOM TV SIA” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.156));
2. SIA „CSC TELECOM” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.157 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „CSC TELECOM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „CSC TELECOM” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.157));
3. SIA „DATAGRUPA 777” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.158 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DATAGRUPA 777” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DATAGRUPA 777” publiskajā telefonu tīklā tirgū”; pašreizējais nosaukums SIA „Datagrupa.lv” (turpmāk – Lēmums Nr.158));
4. SIA „FINORS TELEKOM” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.159 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „FINORS TELEKOM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „FINORS TELEKOM” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.159));
5. SIA „LATTELENET” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.160 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „LATTELENET” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „LATTELENET” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.160));
6. AS „Latvenergo” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.161 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā akciju sabiedrības „Latvenergo” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.161));
7. valsts AS „Latvijas dzelzceļš” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.162 „Par valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.162));
8. SIA „OPTRON” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.163 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „OPTRON” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „OPTRON” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.163));
9. SIA „SIGIS” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.164 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „SIGIS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „SIGIS” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.164));
10. SIA „TELE2 TELECOM” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.165 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELE2 TELECOM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELE2 TELECOM” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk - Lēmums Nr.165));
11. AS „Telekom Baltija” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.166 „Par akciju sabiedrības „Telekom Baltija” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas

fiksētā vietā akciju sabiedrības "Telekom Baltija" publiskajā telefonu tīklā tirgū" (turpmāk – Lēmums Nr.166));

12. SIA „Telekomunikāciju grupa” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.167 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Telekomunikāciju grupa” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Telekomunikāciju grupa” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.167));
13. SIA „TELENETS” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.168 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENETS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENETS” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.168));
14. SIA „UNISTARS” (Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.169 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „UNISTARS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „UNISTARS” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.169));
15. SIA „Lattelecom” (Regulatora 2006.gada 30.jūnija lēmums Nr.172 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.172));
16. SIA „D-COM” (Regulatora 2006.gada 16.augusta lēmums Nr.207 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „D-COM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „D-COM” publiskajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.207)).

2.1 Pirmajā tirgus analīzes kārtā piemērotās saistības

2.1.1 SIA „Lattelecom” piemērotās saistības

Lēmumā Nr.172 Regulators nolēma:

1. Noteikt SIA „Lattelecom” saistību nodrošināt komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai komersantiem būtu iespēja saņemt savienojumu pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā pakalpojumus un vismaz šādus pakalpojumus:
 - 1.1. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.2. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.3. kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.4. ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.5. signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.6. tehnisko iespēju novērtēšanu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.7. tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu SIA „Lattelecom” tīklā;
 - 1.8. savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai SIA „Lattelecom” tīklā.

2. Noteikt SIA „Lattelecom” caurredzamības saistību izstrādāt un publicēt starpsavienojumu pamatpiedāvājumu saskaņā ar Regulatora apstiprinātajiem noteikumiem par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu.
3. Noteikt SIA „Lattelecom” caurredzamības saistību starpsavienojuma pamatpiedāvājumā iekļaut savienojumu pabeigšanu fiksētā vietā SIA „Lattelecom” publiskajā telefonu tīklā pakalpojumu un visinaz šādus pakalpojumus:
 - 3.1. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.2. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.3. kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.4. ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.5. signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.6. tehnisko iespēju novērtēšanu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.7. tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu SIA „Lattelecom” tīklā;
 - 3.8. savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai SIA „Lattelecom” tīklā.
4. Noteikt SIA „Lattelecom” piekļuves saistību nodrošināt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus katram komersantam, kas to pieprasa, un piemērot līdzvērtīgus nosacījumus līdzvērtīgos apstākļos citiem komersantiem, kuri nodrošina līdzvērtīgus pakalpojumus. Noteikt SIA „Lattelecom” pienākumu sniegt citiem komersantiem savienojumu pabeigšanas pakalpojumus un informāciju ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem SIA „Lattelecom” pats nodrošina pakalpojumus un informāciju sev (self-service), saistītajiem komersantiem vai partneriem, un tādā pašā kvalitātē.
5. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību aprēķināt pakalpojumu sniegšanas izmaksas un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Regulatora apstiprināto pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem un ar to saistītiem pakalpojumiem, ieņēmumi no kuru sniegšanas aprēķinot tos par katru pakalpojumu atsevišķi iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza divpadsmit tūkstošus latu.
6. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību iesniegt Regulatoram pēc Regulatora pieprasījuma pakalpojumu tarifu un izmaksu pamatojumu.
7. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību tuvināt savienojuma pabeigšanas un ar to saistīto pakalpojumu tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.
8. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību starpsavienojumu jomā veikt atsevišķu darbības uzskaiti saskaņā ar Regulatora apstiprināto pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku.

2.1.2 Citiem komersantiem piemērotās saistības

Regulators 2006.gada 28.jūnija lēmumos no Nr.156 līdz Nr.169 un 2006.gada 16.augusta lēmumā Nr.207 nolēma:

1. Noteikt komersantam ar BIT saistību publiskot spēkā esošos tarifus par šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:
 - 1.1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta ar BIT publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
 - 1.2. par savienojuma minūtes pabeigšanu.
2. Noteikt komersantam ar BIT saistību publiskot tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:
 - 2.1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta ar BIT publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
 - 2.2. par savienojuma minūtes pabeigšanu.
3. Uzdot komersantam ar BIT ar lēmuma stāšanos spēkā iesniegt Regulatoram uzskaitījuma 1.punktā noteiktos tarifus.
4. Uzdot komersantam ar BIT iesniegt Regulatoram uzskaitījuma 2.punktā noteiktos tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā.

3 Savienojuma pabeigšanas tirgus otrās kārtas analīze un rezultāti

Tirgus analīzes otrajā kārtā, kas tika veikta 2008.gadā, Regulators analizēja Ieteikumā 2007 minēto Savienojumu pabeigšanas tirgu un izklāstīja tirgus analīzes gaitu, rezultātus un piemērotās saistības vienā dokumentā – tirgus analīzes ziņojumā. Tirgus analīzes otrajā kārtā Regulators secināja, ka Ieteikumā 2007 minētā Savienojumu pabeigšanas tirgū joprojām nepastāv efektīva konkurence un ir vairāk kā viens komersants ar BIT, jo Savienojumu pabeigšanas tirgū katrs individuālais publiskais telefonu tīkls ir definējams kā atsevišķs konkrētais tirgus.

Otrajā tirgus analīzes kārtā Regulators noteica 18 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū:

1. SIA „BALTCOM TV”, vienotais reģistrācijas Nr.40003005264;
2. SIA „CSC TELECOM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003611196;
3. SIA „D-COM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003642891;
4. SIA „Datagrupa.lv”, vienotais reģistrācijas Nr.40003475316;
5. SIA „FINORS TELEKOM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003620146;
6. SIA „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas Nr.40003052786;
7. Valsts AS „Latvijas dzelzceļš”, vienotais reģistrācijas Nr.40003032065;
8. AS „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas Nr.40003032949;
9. SIA „OPTRON”, vienotais reģistrācijas Nr.40103066693;
10. SIA „SIGIS”, vienotais reģistrācijas Nr.40103046358;
11. AS „Telekom Baltija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003454545;
12. SIA „TELEKOMUNIKACIJU GRUPA”, vienotais reģistrācijas Nr.40003440282;
13. SIA „TELENETS”, vienotais reģistrācijas Nr.40003414913;
14. SIA „UNISTARS”, vienotais reģistrācijas Nr.40003482318;

15. SIA „AUGSTCELTNE”, vienotais reģistrācijas Nr.40103000117;
16. SIA „DIRECT”, vienotais reģistrācijas Nr.40003670467;
17. SIA „TELENET”, vienotais reģistrācijas Nr.40003571724;
18. SIA „INTERNETA PASAULE”, vienotais reģistrācijas Nr.50003491261.

Ņemot vērā tirgus analīzes otrās kārtas rezultātus, Regulators:

1. neuzskatīja, ka bija nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.172 noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus;
2. neredzēja nepieciešamību grozīt vai atcelt citiem komersantiem ar BIT ar Regulatora 2006.gada 28.jūnija lēmumiem no Nr.156 līdz Nr.169 un 2006.gada 16.augusta lēmumu Nr.207 (izņemot SIA „TELE 2 TELECOM” un SIA „LATTELENET”) noteiktās saistības vai noteikt jaunas saistības un pienākumus;
3. uzskatīja, ka bija nepieciešams atcelt SIA „TELE 2 TELECOM” ar lēmumu Nr.165 noteiktās saistības;
4. uzskatīja, ka bija nepieciešams atcelt SIA „LATTELENET” ar lēmumu Nr.160 noteiktās saistības, tā kā SIA „LATTELENET” reorganizējot tika pievienots SIA „BALTCOM TV SIA”;
5. uzskatīja, ka nepieciešams noteikt BIT un caurredzamības saistības vēl četriem jauniem komersantiem:
 - SIA „AUGSTCELTNE”, vienotais reģistrācijas Nr.40103000117;
 - SIA „DIRECT”, vienotais reģistrācijas Nr.40003670467;
 - SIA „TELENET”, vienotais reģistrācijas Nr.40003571724;
 - SIA „INTERNETA PASAULE”, vienotais reģistrācijas Nr.50003491261.

Otrajā tirgus analīzes kārtā Regulators noteica vēl četrus komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū un noteica caurredzamības saistības:

1. SIA „AUGSTCELTNE” (Regulatora 2009.gada 20.maija lēmums Nr.151 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „AUGSTCELTNE” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „AUGSTCELTNE” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
2. SIA „DIRECT” (Regulatora 2009.gada 20.maija lēmums Nr.152 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DIRECT” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DIRECT” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
3. SIA „TELENET” (Regulatora 2009.gada 20.maija lēmums Nr.153 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENET” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENET” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
4. SIA „INTERNETA PASAULE” (Regulatora 2009.gada 20.maija lēmums Nr.154 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERNETA PASAULE” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERNETA PASAULE” publiskajā telefonu tīklā tirgū”).

4 Savienojuma pabeigšanas tirgus trešās kārtas analīze un rezultāti

- a. starpsavienojuma līgums ar vismaz vienu komersantu par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem vairumtirdzniecības līmeņa fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos. Regulators uzskata, ka komersantam, kas ir noslēdzis šādu līgumu, kurā ir iekļauta informācija par komersanta elektronisko sakaru tīkla tehniskiem parametriem, starpsavienojuma punktiem, signalizācijas tīklu u.t.t., ir nepieciešamā elektronisko sakaru tīkla infrastruktūra, zināšanas un motivācija, izmantot šo līgumu, lai piedāvātu savienojumu pabeigšanas pakalpojumus savā fiksētajā elektronisko sakaru tīklā. Pēc starpsavienojuma līguma noslēgšanas abas līgumslēdzējpusēs var īsā laikā uzsākt reālu pakalpojumu nodrošināšanu, starpsavienojumu ierīkošanu;
- b. nepieciešamais nosacījums, lai pabeigtu savienojumus elektronisko sakaru tīklā ir numerācijas lietošanas tiesības uz numuriem, uz kuriem iespējams veikt izsaukumus no citiem elektronisko sakaru tīkliem. Tā kā Savienojuma pabeigšanas tirgus ir fiksēto pakalpojumu tirgus, tad komersantam nepieciešamas numerācijas lietošanas tiesības uz nacionālo publisko fiksēto telefonu tīkla numuriem¹ (turpmāk – fiksētie numuri), lai tas atbilstu šim kritērijam iekļaušanai Savienojuma pabeigšanas tirgū.

1. SIA „BALTKOM TV SIA”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003005264;
2. SIA „CSC TELECOM”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003611196;

19

3. SIA „Datagrupa.lv” vienotais reģistrācijas numurs: 40003475316;
4. SIA „FINORS TELEKOM”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003620146;
5. AS „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003032949;
6. VAS „Latvijas dzelzceļš”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003032065;
7. SIA „OPTRON”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103066693;
8. SIA „SIGIS”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103046358;
9. AS „Telekom Baltija”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003454545;
10. SIA „UNISTARS”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003482318;
11. SIA „D-COM”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003642891;
12. SIA „AUGSTCELTNE”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103000117;
13. SIA „TELENET”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003571724;
14. SIA „INTERNETA PASAULE”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003491261.

Regulators šiem komersantiem piemēroja papildus starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistību noteikt savienojuma pabeigšanas katram savā individuālā publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu, kas stājās spēkā 2012.gada 1.martā.

Regulators tirgus analīzes trešās kārtas rezultātā, ar 2011.gada 10.augusta lēmumu Nr.218 „Par būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā tirgū”, atzina vēl 25 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojuma pabeigšanas tirgū:

1. SIA „Telia Latvija”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003057571;
2. SIA „IZZI”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003215809;
3. SIA „Tivi”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103241776;
4. SIA „Telegrupa Baltija”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003284868;
5. SIA „Master Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003684039;
6. SIA „IT GROUP”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003504193;
7. SIA „TELEFANT”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003733368;
8. SIA „Rigatta”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003784190;
9. SIA „Fastnets”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003488645;
10. SIA „HIG Serviss Baltija”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003374682;
11. SIA „iLink”, vienotais reģistrācijas numurs: 41203019961;
12. SIA „TELECENTRS”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003408512;
13. SIA „Advem”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003962354;
14. SIA „ECO Solutions”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003854799;
15. SIA „MPE NETS”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003535278;
16. SIA „TeleMedia”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003088406;
17. SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003459811;
18. SIA „Stream Networks”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003913971;
19. AS „BALTICOM”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003443452;
20. SIA „TG Transit”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003774633;
21. SIA „TELEGLOBAL”, vienotais reģistrācijas numurs: 50103159181;
22. SIA „SOTUS”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003404597;
23. SIA „ESTERIA 79”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103199981;
24. SIA „MWTB”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003796842;
25. SIA „10 1/2”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103153562.

Regulators piemēroja augstāk minētajiem komersantiem caurredzamības saistības publiskot spēkā esošos tarifus par starpsavienojuma pakalpojumiem un starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistību noteikt savienojuma pabeigšanas katram

savā individuālā publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu, kuras stājās spēkā 2012.gada 1.martā.

Pēc tirgus analīzes trešās kārtas tika atcelti lēmumi par 3 komersantu atzīšanu par komersantiem ar BIT.

5 Savienojuma pabeigšanas tirgus ceturtais kārtas analīze un rezultāti

Tirgus analīzes ceturtajā kārtā Regulators konstatēja, ka Savienojumu pabeigšanas tirgū joprojām nepastāv efektīva konkurence un ir vairāk nekā viens komersants ar BIT, jo Savienojumu pabeigšanas tirgū katrs individuālais publiskais telefonu tīkls ir definējams kā atsevišķs konkrētais tirgus.

Regulators tirgus analīzes ceturtais kārtas rezultātā, ar 2014.gada 4.novembra lēmumu Nr.284 „Par saistību nodrošināt piekļuvi elektronisko sakaru tīklam” nolēma piemērot papildus saistības 29 komersantiem, kuri jau iepriekš bija atzīti par komersantiem ar BIT. Regulators šiem komersantiem piemēroja papildus saistību nodrošināt citiem komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem, kas stājās spēkā 2014.gada 8.decembrī.

Regulators tirgus analīzes ceturtais kārtas rezultātā atzina vēl 12 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū:

1. SIA „AdForte”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103143723;
2. SIA „Amber Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103283869;
3. SIA „DAUTKOM TV”, vienotais reģistrācijas numurs: 41503014963;
4. SIA „ECO Networks”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003356193;
5. SIA „Fixed Lines”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103526479;
6. SIA „INTELLICA”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103438123;
7. SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003050931;
8. SIA „MEGATEL”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103296789;
9. SIA „PREMIATEL”, vienotais reģistrācijas numurs: 41203033005;
10. SIA „Smart Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103291211;
11. SIA „TELENET”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003615639;
12. SIA „Radio Telecommunication Network”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003172251.

Regulators piemēroja mūnētiem 12 komersantiem saistību nodrošināt citiem komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem, caurredzamības saistības publiskot spēkā esošos tarifus par starpsavienojuma pakalpojumiem un starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistību noteikt savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu, kuras stājās spēkā 2014.gada 8.decembrī.

Tirgus analīzes ceturtais kārtas rezultātā ar 2014.gada 5.novembri tika atcelti lēmumi par 10 komersantu atzīšanu par komersantiem ar BIT.

6 Savienojuma pabeigšanas tirgus piektās kārtas analīze un rezultāti

Tirgus analīzes piektās kārtas rezultātā, ar Regulatora 2016.gada 10.marta lēmumu Nr.33 „Par būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū”, vienam komersantam tika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības nodrošināt citiem komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem, caurredzamības saistības publiskot spēkā esošos tarifus par starpsavienojuma pakalpojumiem un starpsavienojumu regulēšanas saistību noteikt savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā individuālajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu, kuras stājas spēkā no 2016.gada 20.aprīļa.

Tirgus analīzes piektās kārtas rezultātā ar 2016.gada 10.marta lēmumu Nr.32 „Par būtiskas ietekmes atcelšanu vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū” tika atcelti lēmumi par 8 komersantu atzīšanu ar komersantiem ar BIT un visas tiem piemērotās saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū. Minētais lēmums stājas spēkā 2016.gada 11.martā.

7 Pagaidu lēmums par saistību piemērošanu

Pamatojoties uz ESL 8.panta pirmās daļas 19.punktu, ja Regulators uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci un aizsargātu lietotāju intereses, var, atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 12¹. un 13.punktā noteiktās procedūras, nekavējoties pieņemt samērīgu pagaidu lēmumu par veicamajiem pasākumiem, paziņojot EK, Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un BEREC lēmumā minētos pasākumus un izklāstot to pamatojumu.

Nemot vērā iepriekš minēto, Regulators 2017.gada 26.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.40 „Par būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.40), saskaņā ar kuru, no 2017.gada 27.aprīļa, astoņiem komersantiem tika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības nodrošināt citiem komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem, caurredzamības saistības publiskot spēkā esošos tarifus par starpsavienojuma pakalpojumiem un starpsavienojumu regulēšanas saistību noteikt savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā individuālajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu.

Saistību kopsavilkumu skatīt Tabulā Nr.1.

Tabula 1. Piemēroto saistību kopsavilkums

Komersanta nosaukums	Saistība	Regulatora lēmuma numurs	Regulatora lēmuma datums	Saistības spēkā stāšanās datums
Tirgus analīzes pirmā kārtā				
SIA Lattelecom	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	172	30.06.2006	01.01.2007

SIA Lattelecom	Caurredzamības saistība izstrādāt un publicēt starpsavienojumu pamatpiedāvājumu	172	30.06.2006	01.01.2007
SIA Lattelecom	Piekļuves saistība nodrošināt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus	172	30.06.2006	01.01.2007
SIA Lattelecom	Tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistība tuvināt tarifus izmaksām	172	30.06.2006	01.01.2007
SIA Lattelecom	Veikt atsevišķu darbības uzskaiti	172	30.06.2006	01.01.2007
SIA Baltcom TV	Publiskot tarifus	156	28.06.2006	01.01.2007
SIA CSC Telecom	Publiskot tarifus	157	28.06.2006	01.01.2007
SIA Datagrupa.lv	Publiskot tarifus	158	28.06.2006	01.01.2007
SIA Finors Telekom	Publiskot tarifus	159	28.06.2006	01.01.2007
SIA Lattelenet	Publiskot tarifus	160	28.06.2006	01.01.2007
AS Latvenergo	Publiskot tarifus	161	28.06.2006	01.01.2007
Valsts AS Latvijas Dzelzceļš	Publiskot tarifus	162	28.06.2006	01.01.2007
SIA Optron	Publiskot tarifus	163	28.06.2006	01.01.2007
SIA Sigis	Publiskot tarifus	164	28.06.2006	01.01.2007
SIA Tele2 Telecom	Publiskot tarifus	165	28.06.2006	01.01.2007
AS Telekom Baltija	Publiskot tarifus	166	28.06.2006	01.01.2007
SIA Telekomunikāciju grupa	Publiskot tarifus	167	28.06.2006	01.01.2007
SIA Telenets	Publiskot tarifus	168	28.06.2006	01.01.2007
SIA Unistars	Publiskot tarifus	169	28.06.2006	01.01.2007
SIA D-COM	Publiskot tarifus	207	16.08.2006	01.01.2007
Tirgus analīzes otrā kārtā				
SIA Augstceltne	Publiskot tarifus	151	20.05.2009	01.07.2009
SIA Direct	Publiskot tarifus	152	20.05.2009	01.07.2009
SIA Telenet	Publiskot tarifus	153	20.05.2009	01.07.2009
SIA Interneta pasaule	Publiskot tarifus	154	20.05.2009	01.07.2009
Tirgus analīzes trešā kārtā				
SIA Baltcom TV	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA CSC Telecom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Datagrupa.lv	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Finors Telekom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
AS Latvenergo	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012

VAS Latvijas Dzelzceļš	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Optron	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Sigis	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
AS Telekom Baltija	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Unistars	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA D-COM	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Augstceltne	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telenet	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Interneta pasaule	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	217	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telia Latvija	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Infrastruktūras Serviss	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Tivi	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telegrupa Baltijā	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Master Telecom	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA IT Group	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telefant	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Rigatta	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Fastnets	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA HIG Serviss Baltija	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA iLink	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telecentrs	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Advem	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA ECO Solutions	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA MPE Nets	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA TeleMedia	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Datu Tehnologiju Grupa	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Stream Networks	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
AS Balticom	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA TG Transit	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Teleglobal	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Sotus	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Esteria 79	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA MWTV	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012

SIA 10 1/2	Publiskot tarifus	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telia Latvija	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Infrastruktūras Serviss	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Tivi	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telegrupa Baltijā	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Master Telecom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA IT Group	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telefant	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Rigatta	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Fastnets	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA HIG Serviss Baltija	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA iLink	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Telecentrs	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Advem	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA ECO Solutions	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA MPE Nets	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA TeleMedia	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Datu Tehnoloģiju Grupa	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Stream Networks	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
AS Balticom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA TG Transit	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Teleglobal	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Sotus	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA Esteria 79	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA MWTv	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
SIA 10 1/2	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	218	10.08.2011	01.03.2012
Tirgus analīzes ceturtā kārtā				
SIA AdForte	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Amber Telecom	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA DAUTKOM TV	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Eco Networks	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.

SIA Fixed Lines	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA INTELICA	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Latvijas Mobilais Telefons	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA MEGATEL	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA PREMIATEL	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Smart Telecom	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA TELENET	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Radio Telecommunication Network	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA AdForte	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Amber Telecom	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA DAUTKOM TV	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Eco Networks	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Fixed Lines	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA INTELICA	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Latvijas Mobilais Telefons	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA MEGATEL	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA PREMIATEL	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Smart Telecom	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA TELENET	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Radio Telecommunication Network	Publiskot tarifus	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA AdForte	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Amber Telecom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA DAUTKOM TV	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Eco Networks	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Fixed Lines	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA INTELICA	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Latvijas Mobilais Telefons	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.

SIA MEGATEL	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA PREMIATEL	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Smart Telecom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA TELENET	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Radio Telecommunication Network	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	283	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Advem	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Augstceltne	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Baltcom TV	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Balticom	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA CSC Telecom	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Datagrupa.lv	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Datu Tehnoloģiju Grupa	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA D-COM	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Fastnets	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA iLink	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Interneta pasaule	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA IT Group	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Infrastruktūras Serviss	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
AS Latvenergo	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
VAS Latvijas dzelzceļš	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA MPE Nets	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA MWTV	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Optron	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Rigatta	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.

SIA Sigis	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Sotus	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Stream Networks	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Teleglobal	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Telegrupa Baltijā	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
AS Telekom Baltija	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Telia Latvija	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA TG Transit	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Tivi	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
SIA Unistars	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	284	04.11.2014.	08.12.2014.
Tirgus analīzes piektā kārtā				
SIA SanCom	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	33	10.03.2016.	20.04.2016.
SIA SanCom	Publiskot tarifus	33	10.03.2016.	20.04.2016.
SIA SanCom	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	33	10.03.2016.	20.04.2016.
Pagaidu lēmums par saistību piemērošanu				
SIA BALTNET	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA HIG Serviss Baltija	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA LUTOR	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA Nord Connect	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA Nordic Technologies	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA ULSI	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA Vājstrāvas tīkli	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
Ārvalsts komersanta filiāle Voxbone SA Latvijas filiāle	Publiskot tarifus	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA BALTNET	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA HIG Serviss Baltija	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA LUTOR	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.

SIA Nord Connect	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA Nordic Technologies	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA ULSI	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA Vājstrāvas tīkli	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
Ārvalsts komersanta filiāle Voxbone SA Latvijas filiāle	Nodrošināt starpsavienojumu un piekļuvi tīklam	40	26.04.2017.	27.04.2017.
SIA BALTNET	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
SIA HIG Serviss Baltija	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
SIA LUTOR	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
SIA Nord Connect	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
SIA Nordic Technologies	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
SIA ULSI	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
SIA Vājstrāvas tīkli	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.
Ārvalsts komersanta filiāle Voxbone SA Latvijas filiāle	Ievērot noteikto tarifu augšējo robežu	40	26.04.2017.	07.06.2017.

8 Konkrētais tirgus

Ziņojums sagatavots par šādu lēmumā minēto tirgu: Tirgus Nr.1 jeb vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgus.

8.1 Attiecīgie pakalpojumi

Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos (skat. Attēlu 1): Savienojumu pabeigšanas pakalpojums ir komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina ienākošās noslodzes maršrutēšanu uz pieslēguma punktiem komersanta elektronisko sakaru tīklā, no pēdējās komutatīvās iekārtas pirms pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam, līdz pieslēguma punktam. Pakalpojuma lietotāji ir citi komersanti, kuri nodrošina publisko telefonu tīklu.

Attēls 1. Savienojumu pabeigšanas pakalpojums

9 Tirgus definēšana

9.1 Apskatāmā pakalpojuma novērtējums

Lai definētu un nodalītu konkrētos starpsavienojumu tirgus, jāapskata šādi jautājumi:

9.1.1 *Vai savienojumu uzsākšanas pakalpojumi un savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido vienotu Savienojumu pabeigšanas tirgu?*

Regulators uzskata, ka neveido. Pieprasījumu pēc savienojumu uzsākšanas pakalpojumiem nevar apmierināt ar savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem, jo tie ir heterogēni pakalpojumi.

Pastāvot nosacījumam, ka par savienojumu maksā puse, kas veic izsaukumu, lai izvairītos no savienojumu uzsākšanas pakalpojumu pirkšanas no cita komersanta, komersantam būtu nepieciešams veidot (dublēt) piekļuves, kuras ir nodrošinātas cita komersanta elektronisko sakaru tīklā. Tikai tādā gadījumā savienojumu pabeigšanas pakalpojums (pieejamība caur visiem galalietotājiem vienā elektronisko sakaru tīklā) varētu aizvietot savienojumu uzsākšanas pakalpojumus un tādā gadījumā tā kļūtu ekonomiski nepamatota.

9.1.2 *Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi visos fiksētajos tīklos komersantiem veido vienotu Savienojumu pabeigšanas tirgu?*

Pieprasījuma puses aizvietojamības novērtējums

Komersants, kas pieprasa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus vienā noteiktā elektronisko sakaru tīklā, negūtu papildu labumu izmantojot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus citā elektronisko sakaru tīklā. Tālab situācija savienojumu pabeigšanas tirgos pilnīgi atšķiras no situācijas savienojumu uzsākšanas tirgos.

Komersantam, kas piedāvā tikai operatora izvēles pakalpojumus un kam nav savu abonentlīniju, iespējams, pamatojoties uz ekonomisku apsvērumu analīzi, noteikt

no kuriem komersantu elektronisko sakaru tīkliem tam nepieciešams iegādāties savienojumu uzsākšanas pakalpojumus. Ja komersantam ir pietiekami daudz savu lietotāju, tad operatora izvēles pakalpojuma nodrošināšana nav būtiska. SIA „Lattelecom” ir nepilni [REDACTED] lietotāju. Tikai starpsavienojums ar SIA „Lattelecom”, komersantam nodrošinās pieeju pietiekami liela potenciālo lietotāju skaitam, lai sasniegtu nepieciešamo lietotāju kritisko masu. Starpsavienojums ar citiem operatoriem ekonomisku iemeslu dēļ var nebūt nepieciešams. Savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgos situācija ir citāda, jo lietotāji vēlas veikt izsaukumus citiem lietotājiem, arī citos elektronisko sakaru tīklos. Ja kāds no komersantu elektronisko sakaru tīkliem nav sasniedzams, komersantam draud ne tikai lietotāju aizplūšana, bet arī reputācijas jautājumu skaidrošana. Lietotāji var vienkārši izmantot citu izvēlēto komersantu vai nepieprasīt operatora iepriekšējas izvēles pakalpojumu no operatoriem, kuri nevar nodrošināt lietotājiem iespēju veikt izsaukumus uz visiem tam nepieciešamajiem elektronisko sakaru tīkliem. Šis arguments piemērojams arī komersantiem, kas piedāvā savas abonentlīnijas. Maz ticams, ka normālos apstākļos lietotājs slēgs līgumu par pakalpojumu izmantošanu ar komersantu, no kura elektronisko sakaru tīkla lietotājam nav iespēju veikt izsaukumus uz citiem elektronisko sakaru tīkliem.

Piedāvājuma puses aizvietošanas novērtējums

Katrs individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls veido atsevišķu tirgu, jo nav iespējama situācija, ka citi komersanti ar sev pieejamām jaudām un elektronisko sakaru tīkliem varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus cita komersanta elektronisko sakaru tīklā.

Līdz ar to, secināms, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojumi visos komersantu fiksētajos tīklos neveido vienotu tirgu.

9.1.3 Vai savienojuma pabeigšanas pakalpojumi un tranzīta pakalpojumi veido vienotu Savienojumu pabeigšanas tirgu?

Teorētiski, vismaz daļēji tranzīta pakalpojumus varētu aizstāt ar savienojuma pabeigšanas pakalpojumiem. Maršrutēšanu uz augstākiem elektronisko sakaru tīkla līmeņiem, starp divām mezgla centrālēm vai vietējo un mezgla centrāli, arī varētu nodrošināt caur citiem komersantiem. Lai gan, pēdējo pabeigšanas daļu, līdz lietotāja pieslēguma punktam var nodrošināt tikai komersants, kas kontrolē pieslēgumu punktu un sekojoši, piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus.

Pieprasījuma puses aizvietojamības novērtējums

Gadījumos, kad piepildās trīs šādi nosacījumi pieprasījuma pusē vismaz daļēji, tranzīta pakalpojumi varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus:

- Uz elektronisko sakaru tīklu elementiem pamatota tarifu struktūra: šajā gadījumā komersantam principā pastāv iespēja, mēģināt aizvietot vismaz savienojumu pabeigšanas pakalpojuma daļu - maršrutēšanu augstākā

elektronisko sakaru tīkla līmenī (vietējā, „mezgla” vai „dubultā mezgla” līmenī), ar cita komersanta tranzīta pakalpojumiem.

SIA „Lattelecom” piedāvājuma struktūra nav pamatota uz elektronisko sakaru tīkla elementiem.

Šajā gadījumā komersants *ex ante* (apsteidzoši) nevar analizēt, vai iespējams ar tranzīta pakalpojumu aizvietot savienojuma uzsākšanas pakalpojuma daļu, jo nav skaidrs, vai piemēram izsaukums uz fiksētajiem numuriem ir pēc elektronisko sakaru tīkla elementiem vietējā starpsavienojumu vai „mezgla līmenī”.

- Starpsavienojumā ieinteresētās vai iesaistītās puses piedāvā tādu starpsavienojumu punktu daudzumu, lai tranzīta operators varētu piedāvāt savus pakalpojumus. To komersants varētu veikt tikai gadījumā, ja tas piedāvātu vairāk starpsavienojuma punktu nekā komersants, kas meklē iespēju aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus. Tad tranzīta operatoram rastos iespēja maršrutēt komersanta noslodzi starp starpsavienojuma punktu, kurā komersanta elektronisko sakaru tīkla elements ir pieslēgts un starpsavienojuma punktu, kurā komersanta elektronisko sakaru tīkla elements nav vai vēl nav pieslēgts.

Ņemot vērā pakalpojumu tirgus struktūru, iepriekš minēto, izmantojot esošo elektronisko sakaru tīkla infrastruktūru, būtu iespējams realizēt tikai SIA „Lattelecom”. SIA „Lattelecom” piedāvā divus starpsavienojumu punktus. Pat gadījumā, ja komersantam ir starpsavienojums visos iespējamajos starpsavienojuma punktos, komersantam nav iespēja izmantot cita komersanta tranzītu pakalpojumu.

- Aizvietošana nedrīkst izraisīt ne lielas, ne neatgūstamas izmaksas.

Aizvietošana nedrīkst radīt komersantam pārāk lielas un neatgūstamas izmaksas. Lai aizvietošana varētu notikt veiksmīgi ir nepieciešams, ka komersants noslēdz starpsavienojumu līgumu ar tranzītu nodrošinošo operatoru un izveido (vismaz vienu) starpsavienojumu punktu. Minētā darbība var radīt lielas izmaksas:

- administratīvas izmaksas: izlietotā laika alternatīvās izmaksas sarunas laikā;
- starpsavienojuma izmaksas: savienojumu līnijas;
- starpsavienojuma tehnisko iespēju novērtēšana un pārbaude;
- abonēšanas maksa savienojuma līnijām un, ja nepieciešams – nomātām līnijām.

Papildus jāņem vērā, ka komersantam radušās izmaksas jāsedz no starpības starp savienojumu pabeigšanas tarifiem un tranzītu tarifiem. Lai to varētu nodrošināt, nepieciešams, ka izveidojas noslodzes apjoma kritiskā masa, ko objektīvu iemeslu dēļ spēj tikai lielie tirgus dalībnieki. Mazie tirgus dalībnieki nespēj nodrošināt pietiekamu noslodzes apjomu, lai ekonomiski pamatotu aizvietošanas izmantošanu.

Gadījumā, ja komersants izvēlētos aizvietot savienojumu uzsākšanas pakalpojumus ar tranzītu pakalpojumiem, tas nevar neierobežoti mainīt savu lēmumu, jo tādējādi rastos neatgūstamās izmaksas, šajā gadījumā - starpsavienojuma izmaksas, ja esošās investīcijas vēl nav amortizētas.

Savienojuma pabeigšanas tirgus gadījumā iepriekš minētie trīs nosacījumi nav piepildījušies, tādēļ, Regulators konstatē, ka pieprasījuma puses aizvietojamība neeksistē.

Piedāvājuma puses aizvietošanas novērtējums

Gadījumā, ja pastāv uz elektronisko sakaru tīklu elementiem pamatota tarifu struktūra, citiem komersantiem ir iespēja, piedāvāt maršrutēšanu augstākā elektronisko sakaru tīkla līmenī („mezgla” vai „dubultā mezgla” līmenī), bet savienojumu uzsākšanas pakalpojumu vietējā līmenī konkrētā komersanta elektronisko sakaru tīklā komersants nevar piedāvāt.

Ievērojot iepriekš minēto, Regulators konstatē, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojumi un tranzīta pakalpojumi nav savstarpēji aizvietojami, tāpēc tie veido atsevišķus pakalpojumu tirgus.

9.1.4 Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi, izmantojot pārvaldītu interneta protokola tīklu, ir iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū?

Balss telefonijas pakalpojumi, kas pārraidīti pārvaldītā interneta protokola (turpmāk - IP) tīklā², ir balss pārraides nodrošināšanas tehnoloģija, izmantojot IP pakešu komutācijas tīklā, t.i., balss pārraides nodrošināšana, kur ir iespējams kontrolēt un garantēt balss telefonijas pakalpojumu kvalitātes (QoS)³ parametrus un pārvaldīt elektronisko sakaru tīklu.

Balss telefonijas pakalpojumi, kas pārraidīti pārvaldītā IP tīklā tehnoloģija pārvērš balsi datu paketēs, lai pārraidītu to pa kontrolēto un pārvaldītu IP tīklu, kur tiek garantēti balss telefonijas pakalpojumu kvalitātes parametri.

Tehniskā ziņā savienojumu pabeigšanas pakalpojumi izmantojot IP tīklu atšķiras no tradicionāliem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem, jo šaurjoslas piekļuves nodrošina savienojumu maršrutēšanas tehnisko realizāciju tikai pabeidzošā operatora elektronisko sakaru tīklā. Ņemot vērā tirgus analīzes nosacījumu, ka tirgi analizējami tehnoloģiski neitrāli, nav atšķirības, izmantojot kādu tehnoloģiju savienojumu pabeigšanas pakalpojums tiek īstenots, ja no pieprasījuma puses pakalpojumi ir aizvietojami. Gan balss savienojuma uzsākšana, gan balss savienojuma pabeigšana telefona aparātā pamatā ir starpsavienojuma saskarne ar tradicionālās balss telefonijas tīkliem un tā izmanto fiksētos numurus, lai varētu nodrošināt galalietotājiem savienojumu. Balss telefonijas pakalpojumi, kas pārraidīti pārvaldītā IP tīklā, pēc savas funkcionalitātes ir ļoti līdzīgi tradicionālās balss telefonijas pakalpojumiem. Tāpēc šo pakalpojumu var uzskatīt par daļu no attiecīgā Savienojuma pabeigšanas tirgus.

Pieprasījuma puses aizvietojamības novērtējums

No pieprasījuma puses, jeb no operatora, kas nodod savienojumu, abi pakalpojumi neatšķiras. Pieprasījuma puse nezina, izmantojot kādu tehnoloģiju

² Angļu val. – *Managed VoIP*

³ Angļu. val. – *Quality of Service*

piekļuve, kurā savienojums tiek pabeigts, ir nodrošināta. Arī pēc fiksētā numura pieprasījuma puse to nevar identificēt.

Pieprasījuma pusei, abi iepriekš minētie risinājumi savienojumu pabeigšanai sasniedz mērķi - pabeigt savā elektronisko sakaru tīklā uzsāktu savienojumu piekļuvē, kas saistīta ar sastādīto numuru.

Regulators līdz ar to konstatē pieprasījuma puses aizvietojamību.

Piedāvājuma puses aizvietojamības novērtējums

Pašlaik neviens komersants, piedāvājot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus, nenodala savienojumu pabeigšanas pakalpojumus pēc to tehnoloģiskā risinājuma. Tāpēc Regulators konstatē, ka abi savienojuma pabeigšanas pakalpojumi ir homogēni un savstarpēji aizvietojami.

Ievērojot iepriekš minēto, Regulators konstatē, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojumi, izmantojot pārvaldītu IP tīklu, ir iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū.

9.1.5 Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi publiskajā internetā, ir iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū?

Balss telefonijas pakalpojumi publiskajā internetā⁴ ir balss pārraides nodrošināšanas tehnoloģija, kas pārvērš balsi datu paketēs un pārraida to IP tīklā, kur netiek prioritizēta un kontrolēta datu pārraide. Tas nozīmē pārraidāmās informācijas pārvēršanu datu paketēs, kur individuālas datu paketes var tikt nogādātas (maršrutētas) uz galapunktu pa dažādiem ceļiem atkarībā no tīkla pārslogojuma. Pārslodzes gadījumā datu paketes var aizkavēties, var tikt zaudētas un netikt atjaunotas. Pie balss telefonijas pakalpojumiem publiskajā internetā var pieskaitīt balss savienojuma uzsākšanu un pabeigšanu datorā, kā arī balss savienojuma uzsākšanu datorā un pabeigšanu telefona aparātā, u.c.

Neskatoties uz to, ka pats balss telefonijas pakalpojums publiskajā internetā var būt pieejams arī kā bezmaksas pakalpojums, galalietotājam ir nepieciešama pieeja publiskajam internetam un jābūt uzstādītai atbilstošai programmatūrai.

Savienojumu pabeigšanas pakalpojumi publiskajā internetā nevar tikt iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū sekojošu iemeslu dēļ:

- nepieciešama piekļuve publiskajam internetam - ja galalietotājs atrodas vietā, kur tam nav piekļuves publiskajam internetam, tad galalietotājam nav iespējams piekļūt balss telefonijas pakalpojumiem publiskajā internetā un attiecīgi, nav iespējami savienojumu pabeigšanas pakalpojumi;
- nepieciešamība pēc elektroenerģijas - balss telefonijas pakalpojumiem publiskajā internetā pieejamība ir atkarīga no elektroenerģijas pieejamības;
- neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta numurs (turpmāk – 113) un vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs (turpmāk – 112) nav sasniedzams;
- Savienojumu pabeigšanas pakalpojumi publiskajā internetā tehnoloģiski ir atšķirīgi no tradicionāliem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem;

⁴ Angļu val. – *Unmanaged VoIP*

- Programmatūrai, kas nodrošina balss telefonijas pakalpojumus publiskajā internetā netiek piešķirti fiksētā telefona numuri saskaņā ar numerācijas plānu.

Ievērojot iepriekš minēto, Regulators konstatē, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojumi publiskajā internetā nav iekļauti Savienojumu pabeigšanas tirgū.

9.2 Ģeogrāfiskā mēroga novērtējums

Ņemot vērā tirgus definīciju, ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir komersanta individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls.

9.3 Tirgus definēšanas rezultāti

Veiktās tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka Ieteikumā minētajā Tirgū Nr.1 - Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū, tiek iekļauti savienojumu pabeigšanas pakalpojumi, izmantojot pārvaldītu IP tīklu.

10 Tirgus Analīze

10.1 Tirgus dalījums

Pēc Savienojuma pabeigšanas tirgus definīcijas var secināt, ka šie ir monopoltirgi, tāpēc tirgus daļas ir 100% katrā individuālā tirgū. Saskaņā ar to, var jau noteikt, ka visiem komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus ir BIT, sava elektronisko sakaru tīkla ģeogrāfiskā mēroga ietvaros.

Tomēr, Regulators analizēja arī citus kritērijus.

10.2 Šķēršļi ienākšanai tirgū vai ekspansijai

Savienojumu pabeigšanas tirgū barjeras ienākšanai tirgū, kas saistītas ar tirgus definīciju ir nesamērīgi augstas. Konkurentu ienākšanai Savienojuma pabeigšanas tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav nepieciešamā efekta un konsekvences pret pastāvošo (monopola) Savienojumu pabeigšanas tirgus struktūru. Konkurenta savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido atsevišķu (monopola) Savienojumu pabeigšanas tirgu.

10.3 Komersanta lielums (īpatsvars tirgū)

Pēc tirgus definīcijas Savienojumu pabeigšanas tirgus ir monopoltirgus. Komersanta lieluma nozīme konkurences situācijas novērtēšanai ir ļoti ierobežota un saistīta ar nepietiekamu kompensējošo pirktspēju. Tāpēc arī nav nepieciešams analizēt

citus kritērijus konkurences apstākļu novērtēšanai, kas raksturo samēru starp komersantiem ar BIT un konkurentiem konkrētajā tirgū.

10.4 Nepietiekama kompensējošā pirktspēja vai tās trūkums

Lai analizētu kompensējošo pirktspēju ir nepieciešams izšķirt divus gadījumus:

- kompensējošā pirktspēja galalietotāju līmenī (netiešā kompensējošā pirktspēja);
- kompensējošā pirktspēja vairuntirdzniecības līmenī.

Kompensējošā pirktspēja galalietotāju līmenī

Kompensējošā pirktspēja galalietotāju līmenī pastāv, ja galalietotājam ir iespēja iespaidot savu pakalpojumu sniedzēju (operatoru) mainot to uz citu operatoru gadījumā, ja sava operatora (operators A) savienojumu pabeigšanas tarifi ir tik augsti, ka:

- citi operatori neslēdz starpsavienojumu līgumus (tāpēc cita operatora klienti nevar zvanīt operatora A galalietotājiem);
- cita operatora klientiem augstu savienojumu pabeigšanas tarifu dēļ jāmaksā tik augstas cenas, ka tie neveic izsaukumus, vai sūdzas operatora A galalietotājiem.

Galalietotājam iespēja iespaidot savu pakalpojumu sniedzēju rodas tikai tad,

kad:

1. izmaksas, kas saistītas ar operatora maiņu, nav pārāk lielas un ir mazākas nekā potenciālie labumi;
2. galalietotāja īpatsvars, salīdzinot ar komersanta kopējiem ieņēmumiem, ir pietiekami liels.

Otrais variants varētu papildīties pakalpojumu sniedzēju mainot tikai lieliem komersantiem vai valsts iestādēm, vai lielai mazāku lietotāju grupai.

Ņemot vērā, ka galalietotājs kā izsaukumu saņēmējs tiek tikai netieši ietekmēts ar komersanta rīcību, pašreiz izmaksas, kas saistītas ar pakalpojuma sniedzēja maiņu, ir lielākas nekā potenciālie ieguvumi savienojumu pabeigšanas jomā.

Pirmais kritērijs vēl nav izpildīts nevienā individuālā Savienojumu pabeigšanas tirgū, jo galalietotājs nevar iespaidot savu pakalpojumu sniedzēju to mainot.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators konstatē, ka katrā individuālā Savienojumu pabeigšanas tirgū pietrūkst kompensējošās pirktspējas galalietotāju līmenī.

Kompensējošā pirktspēja vairuntirdzniecības līmenī

Saskaņā ar ESL 36.panta pirmo daļu, lai nodrošinātu, ka viena publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotāji var sazināties ar cita publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotājiem, Regulatoram ir tiesības godīgi, samērīgi un ar vienlīdzīgu attieksmi noteikt komersantiem, kuri nodrošina galalietotājiem nepieciešamo piekļuvi, saistības piekļuves un starpsavienojumu jomā. Ņemot vērā iepriekš minēto, komersanta kompensējošā pirktspēja ir būtiski ierobežota.

Lai analizētu faktisko kompensējošo pirktspēju vairuntirdzniecības līmenī jāizšķir divi gadījumi:

1. operators, kas piedāvā arī piekļuvi (turpmāk - piekļuves tīkla operators). Piekļuves tīkla operatoram nav iespējas izmantot kompensējošo pirktspēju, jo Regulators, saskaņā ar ESL 36.panta pirmo daļu, ir noteicis komersantiem, kuri nodrošina galalietotājiem nepieciešamo piekļuvi, vienlīdzīgas saistības piekļuves un starpsavienojumu jomā;
2. operators, kas nepiedāvā piekļuvi, bet operatora izvēles pakalpojumus (turpmāk – savienojumu tīkla operators).

Savienojumu tīkla operatoram nav kompensējošā pirktspēja. Tam ir vienpusēja interese noslēgt starpsavienojumu līgumu, jo to interesē piedāvāt saviem lietotājiem pieeju visiem vai vismaz pēc iespējas vairāk elektronisko sakaru tīkliem. Potenciālais starpsavienojumu partneris, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus neiegūst papildvērtību no starpsavienojuma līguma noslēgšanas ar savienojuma tīkla operatoru, jo komersanta pakalpojumu lietotāji var saņemt izsaukumus no citiem elektronisko sakaru tīkliem pilnīgi neatkarīgi no savienojumu tīkla operatora.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators konstatē, ka katrā individuālā Savienojumu pabeigšanas tirgū pietrūkst kompensējošās pirktspējas vairumtirdzniecības līmenī.

10.5 Potenciālas konkurences trūkums

Ņemot vērā Savienojuma pabeigšanas tirgus definīciju, Savienojumu pabeigšanas tirgū nepastāv potenciāla konkurence. Konkurentu ienākšana tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav efektīva un konsekventa uz pastāvošās (monopola) Savienojumu pabeigšanas tirgus struktūras fona. Esošā tirgus struktūra izveidojusies balstoties uz Eiropas Savienībā pastāvošo savienojumu pabeigšanas apmaksas principu starpoperatoru norēķinos – maksā savienojuma iniciators⁵. Nemainot šo principu, konkurentu savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido atsevišķu (monopola) Savienojumu pabeigšanas tirgu.

10.6 Rezultāti

Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators konstatē, ka Savienojumu pabeigšanas tirgū nepastāv efektīva konkurence.

11 Komersanti ar BIT

11.1 Situācija tirgū

Pavisam 25 komersanti 2017.gadā guva ieņēmumus piedāvājot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajā tīklā. Tabulā Nr.2 apkopoti dati par komersantu ieņēmumiem no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas 2017.gadā. Dati par 2017.gadu apkopoti no neauditētiem komersantu datiem par ieņēmumiem.

Tabulās Nr.3 un Nr.4 norādīti dati par komersantu ieņēmumiem par 2015.gadu un 2016.gadu. Dati par 2015.gadu un 2016.gadu apkopoti no veidlapām, kurās

⁵ Angļu val. – calling party pays

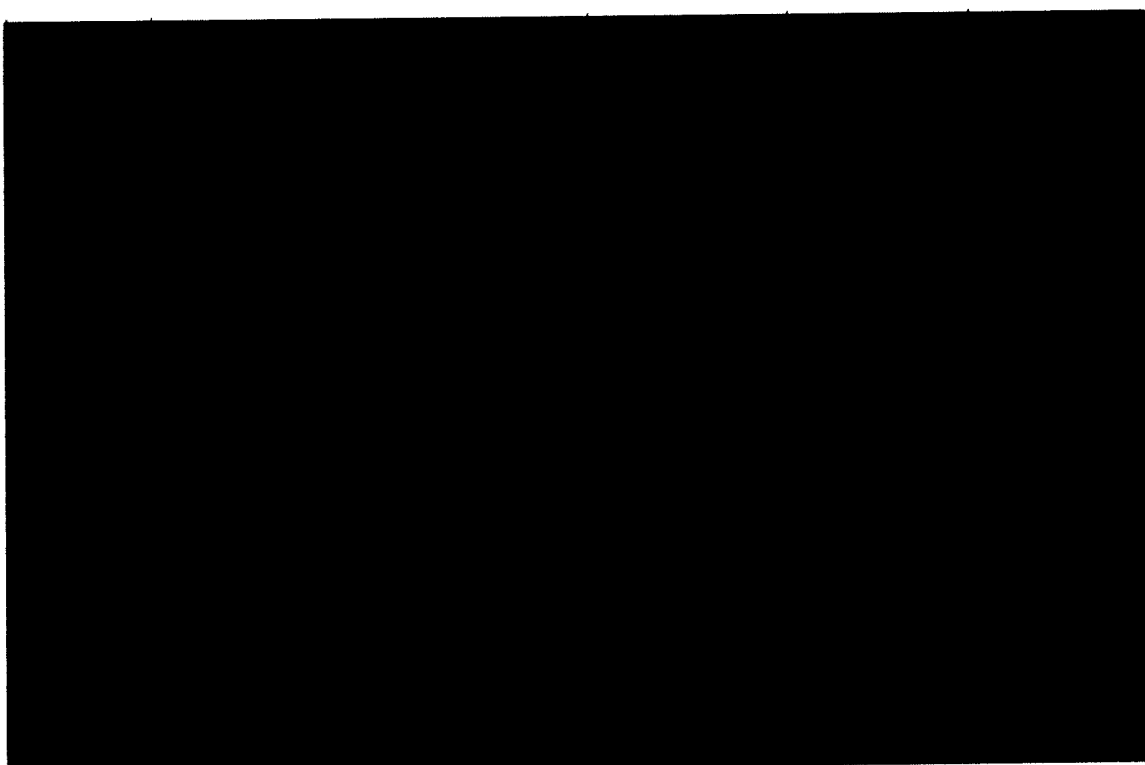
komersanti norāda auditētu un detalizētu informāciju par ieņēmumiem, lietotāju skaitu un sniegto pakalpojumu apjomu.

Tabula 2. Komersanti, kuri guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas fiksetajā tīklā 2017.gadā.

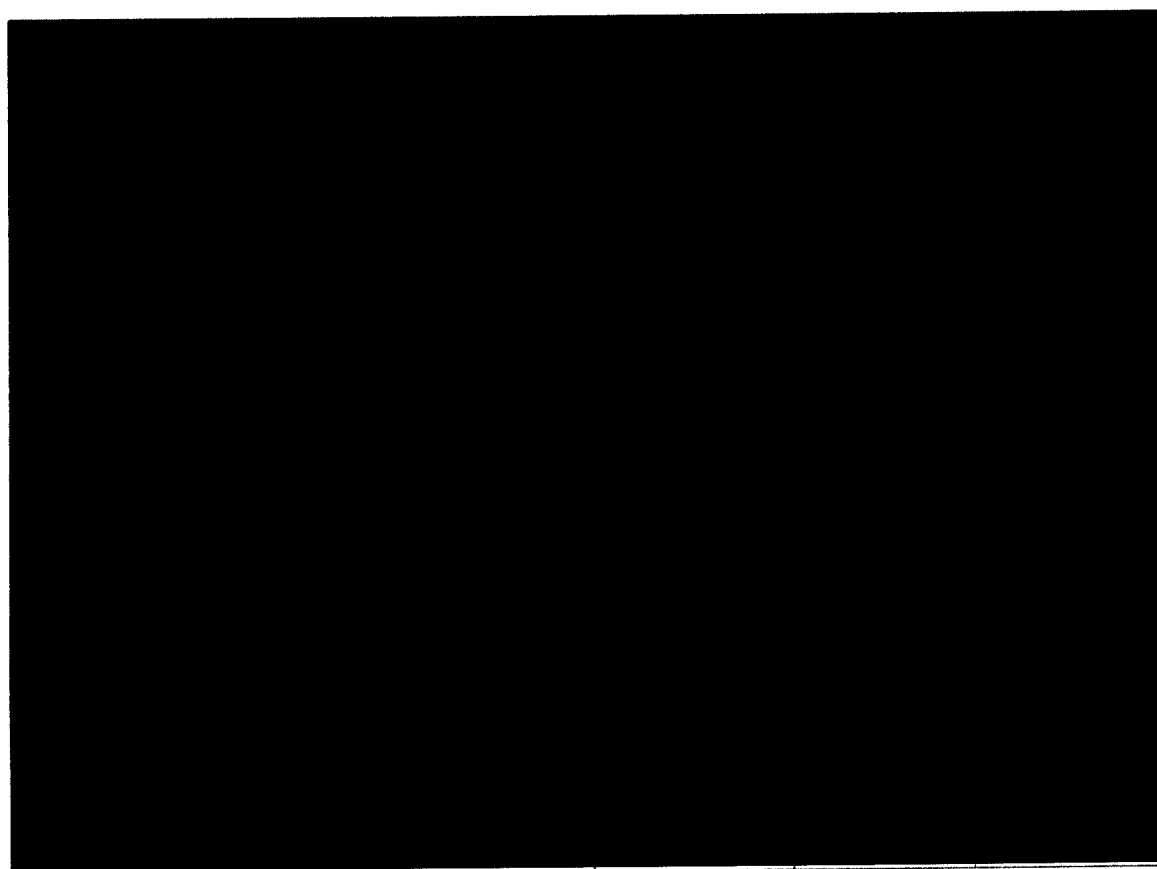
Uzņēmēj- darbība forma	Elektronisko sakaru komersants	Vienotais reģistrācijas numurs	Ieņēmumi EUR	Tirgus daļas, %

Tabula 3. Komersanti, kuri guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas fiksetajā tīklā 2016.gadā.

Uzņēmēj- darbība forma	Elektronisko sakaru komersants	Vienotais reģistrācijas numurs	Ieņēmumi EUR	Tirgus daļas, %

A large rectangular area that has been completely blacked out, obscuring any data or text that might have been present in the table.

Tabula 4. Komersanti, kuri guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas
fiksētajā tīklā 2015.gadā.

A large rectangular area that has been completely blacked out, obscuring any data or text that might have been present in the table.

■ komersantu ieņēmumi 2017.gadā pārsniedza EUR desmit tūkstošus. Vislielākais savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklos sniedzējs ir SIA „Lattelecom”, kura tirgus daļa balstoties uz ieņēmumiem no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas 2015.gadā bija ■% , 2016.gadā ■% un 2017.gadā ■%.

Papildus ir virkne komersantu, kuriem ir visi nepieciešamie elementi, lai uzreiz vai īsā laikā sāktu nodrošināt citiem komersantiem vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos:

- a. starpsavienojuma līgums ar vismaz vienu komersantu par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem vairumtirdzniecības līmeņa fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos. Regulators uzskata, ka komersantam, kas ir noslēdzis šādu līgumu, kurā ir iekļauta informācija par komersanta elektronisko sakaru tīkla tehniskiem parametriem, starpsavienojuma punktiem, signalizācijas tīklu u.t.t., ir nepieciešamā elektronisko sakaru tīkla infrastruktūra, zināšanas un motivācija, izmantot šo līgumu, lai piedāvātu savienojumu pabeigšanas pakalpojumus savā fiksētajā elektronisko sakaru tīklā. Pēc starpsavienojuma līguma noslēgšanas abas līgumslēdzējpusēs var īsā laikā uzsākt reālu pakalpojumu nodrošināšanu, starpsavienojumu ierīkošanu.
- b. numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem, uz kuriem iespējams veikt izsaukumus no citiem elektronisko sakaru tīkliem, ir otrs nepieciešamais nosacījums, lai sniegtu savienojuma pabeigšanas pakalpojumus fiksētajā elektronisko sakaru tīklā.

Regulators uzskata, ka visus komersantus, kuri atbilst minētajiem diviem kritērijiem, var uzskatīt par dalībniekiem Savienojumu pabeigšanas tirgū ar savu elektronisko sakaru tīkla infrastruktūru, kas katrā atsevišķā gadījumā veido konkrēto tirgu.

Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes trešās kārtas gaitā Regulators mainīja būtiskas ietekmes noteikšanas kritērijus un par komersantiem ar BIT noteica visus komersantus, kuriem ir visi nepieciešamie elementi, lai uzreiz vai īsā laikā varētu nodrošināt citiem komersantiem vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos.

Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes ceturtajā un piektajā kārtā Regulators, izmantojot Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes trešās kārtas gaitā mainītās būtiskās ietekmes noteikšanas kritērijus, noteica komersantus ar BIT, pamatojoties uz to, ka tie ļauj Regulatoram daudz ātrāk reaģēt uz izmaiņām tirgū un novērst gadījumus, kad komersanti ilgstoši sniedz savienojumu pabeigšanas pakalpojumus par neregulētiem tarifiem, tādējādi gūstot negodīgas priekšrocības attiecībā pret to konkurentiem.

Arī šajā tirgus analīzes kārtā Regulators plāno pieturēties pie šiem pašiem būtiskās ietekmes noteikšanas kritērijiem, kuru tika izmantoti Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes trešajā, ceturtajā un piektajā kārtā komersantu ar BIT noteikšanai.

Regulators komersantu ar BIT noteikšanai izmanto informāciju par starpsavienojuma līgumiem un numerācijas lietošanas tiesību piešķiršanu, kas

Regulatora rīcībā nonāk daudz ātrāk nekā auditēta un apstiprināta informācija par komersantu ieņēmumiem. Informācija par piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz jebkuriem numuriem Regulatora rīcībā ir nekavējoties pēc Regulatora lēmumu pieņemšanas par numerācijas lietošanas tiesību piešķiršanu. Komersantiem arī ir pienākums iesniegt Regulatoram informāciju par noslēgtajiem vai grozītajiem starpsavienojuma līgumiem 30 dienu laikā, kas nozīmē, ka Regulators var operatīvi novērtēt situāciju Savienojumu pabeigšanas tirgū, ja tas ir nepieciešams.

2015.gada 28.maijā Regulators informēja visus komersantus, kuriem noteikta būtiska ietekme Savienojumu pabeigšanas tirgū, ka saskaņā ar ESL 37.panta ceturto daļu, divi komersanti slēdz publisko elektronisko sakaru tīklu piekļuves vai starpsavienojuma līgumu, kurā tiek iekļauti visi tehniskie, komerciālie un citi piekļuves vai starpsavienojuma noteikumi, tajā skaitā vienošanās, kuras attiecas uz numerācijas atvēršanu izsaukumu maršrutēšanai, izsaukumu uzsākšanas, pabeigšanas un tranzīta tarifiem. Starpsavienojuma līgumu vai tā grozījumu noformē trijos eksemplāros. Desmit darba dienu laikā pēc starpsavienojuma līguma noslēgšanas vai grozīšanas vienu tā eksemplāru iesniedz Regulatoram. Papildus Regulators lūdza komersantiem ar BIT iesniegt informāciju par piemērotiem savienojuma pabeigšanas tarifiem un noslēgtiem starpsavienojuma līgumiem, kā arī to grozījumus, kuros ir noteikts piemērotais savienojuma pabeigšanas tarifs. Savukārt, ja starpsavienojuma līgumi, to grozījumi par savienojuma pabeigšanas tarifu spēkā stāšanās nav noslēgti, informēt Regulatoru par šo vienošanos slēgšanas gaitu un iespējamajiem termiņiem, kad tie varētu tikt noslēgti.

11.2 Tirgus dalībnieki

2017.gadā 43 komersantiem bija noteikta būtiska ietekme Savienojumu pabeigšanas tirgū. No tiem 25 komersanti aktīvi sniedza savienojumu pabeigšanas pakalpojumus un guva no tiem ieņēmumus 2017.gadā. Tajā skaitā viens komersants, kuram ar 2017.gada 26.aprīļa Regulatora Lēmumu Nr. 40 tika noteikta būtiska ietekme Savienojumu pabeigšanas tirgū, neveicot tirgus analīzi, guva ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas fiksētā tīklā.

No tiem 18 komersantiem, kuri nebija aktīvi savienojumu pabeigšanas tirgū 13 komersantiem bija piešķirtas numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem telefona numuriem un vismaz viens noslēgts starpsavienojuma līgums ar citu komersantu. Tā kā šie komersanti atbilst Regulatora noteiktajiem kritērijiem par komersanta atzīšanu par komersantu ar BIT, Regulators uzskata, ka šie komersanti vēl joprojām uzskatāmi par komersantiem ar BIT neraugoties uz to, ka tie nav guvuši ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas.

Divi komersanti, kuriem Regulators iepriekšējās tirgus analīzes kārtās bija piemērojis BIT statusu, nebija guvuši ieņēmumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas. Bez tam tie līdz 2018.gada 31.maijam bija atteikušies no tiem piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz fiksētajiem telefona numuriem vai tie līdz 2018.gada 31.maijam bija pārtraukuši visu starpsavienojumu līgumu darbību. Papildus trīs komersanti, kuriem Regulators iepriekšējās tirgus analīzes kārtās bija piemērojis BIT statusu, iesniedza Regulatoram elektronisko sakaru komersanta darbības izbeigšanas paziņojumu, pamatojoties uz kuru komersanti tika izslēgti no komersantu saraksta, un līdz ar to komersanti zaudēja tiesības nodrošināt elektronisko sakaru tīklu vai sniegt pakalpojumu. Minētie pieci komersanti vairs nav uzskatāmi par

komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū, jo tie nesniedz Savienojumu pabeigšanas tirgus pakalpojumus un to rīcībā nav nepieciešamo elementu, lai īsā laikā un bez nesamērīgiem ieguldījumiem uzsāktu sniegt Savienojumu pabeigšanas tirgus pakalpojumus.

Regulators uzskata, ka šiem pieciem komersantiem ir nepieciešams atcelt BIT statusu un visas tiem piemērotās saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū:

- SLA „Amber Telecom”, vienotais reģistrācijas Nr.40103283869;
- SLA „Advem”, vienotais reģistrācijas Nr.40003962354;
- SLA „Sotus”, vienotais reģistrācijas Nr.40003404597;
- SLA „AdForte”, vienotais reģistrācijas Nr.40103143723;
- SLA „Smart Telecom”, vienotais reģistrācijas Nr.40103291211.

Saskaņā ar ESL, ja Regulators uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci un aizsargātu lietotāju intereses, var, nekavējoties pieņemt samērīgu pagaidu lēmumu par veicamajiem pasākumiem, paziņojot EK un BEREC lēmumā minētos pasākumus un izklāstot to pamatojumu. Ja Regulators nolemj pagaidu lēmumu padarīt par pastāvīgu vai pagarināt laikposmu, kurā tas ir piemērojams, tas veic ar tirgus dalībniekiem publiskas konsultācijas par pakalpojumu tirgus definēšanu, nosaka komersantu ar BIT un piemēro viņam speciālas prasības, kā arī saglabā, groza vai atceļ speciālas prasības, kas noteiktas komersantam ar BIT.

2017.gada 26.aprīlī Regulators pieņēma Lēmumu Nr.40 ar kuru noteica astoņus komersantus par komersantiem ar BIT un piemēroja tiem saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū. Līdz 2018.gada 31.maijam visiem astoņiem komersantiem joprojām bija piešķirtas numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem telefona numuriem un noslēgts vismaz viens starpsavienojuma līgums ar citu komersantu. Tā kā šie astoņi komersanti atbilst Regulatora noteiktajiem kritērijiem par komersanta atzīšanu par komersantu ar BIT, Regulators uzskata, ka šie komersanti vēl joprojām uzskatāmi par komersantiem ar BIT Savienojumu pabeigšanas tirgū:

- SLA „BALTNET”, vienotais reģistrācijas Nr.40103968743;
- SLA „HIG Serviss Baltija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003374682;
- SLA „LUTOR”, vienotais reģistrācijas Nr.40003643134;
- SLA „Nord Connect”, vienotais reģistrācijas Nr.40103763797;
- SLA „Nordic Technologies”, vienotais reģistrācijas Nr.40003542000;
- SLA „ULSI”, vienotais reģistrācijas Nr.44103015443;
- SLA „Vājstrāvas tīkli”, vienotais reģistrācijas Nr.40003893156;
- Ārvalsts komersanta filiāle „Voxbone SA Latvijas filiāle”, vienotais reģistrācijas Nr.40003945513.

Līdz 2018.gada 31.maijam pieci komersanti, kurus Regulators nav atzinis par komersantiem ar BIT, ir saņēmuši no Regulatora numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem un noslēguši starpsavienojuma līgumus ar citiem komersantiem par savienojumu pabeigšanu to elektronisko sakaru tīklos, tādējādi kļūstot par komersantiem, kuri var uzsākt sniegt vairuntirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos īsā laikā un bez būtiskiem ieguldījumiem. Tā kā šiem komersantiem nav noteikta būtiska ietekme Savienojumu pabeigšanas tirgū un nav noteikta tarifu regulēšanas saistība, tad šie komersanti šobrīd var noteikt tādus savienojumu pabeigšanas tarifus, kas pārsniedz citiem komersantiem noteikto savienojumu pabeigšanas tarifu augšējo robežu.

Regulators, ievērojot tā BIT noteikšanas metodoloģiju, secina, ka šie komersanti nosakāmi par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū:

- SIA „Baltic Call”, vienotais reģistrācijas Nr.40203095951;
- SIA „NetBalt”, vienotais reģistrācijas Nr.40103857838;
- SIA „NGU”, vienotais reģistrācijas Nr.40003371309;
- SIA „Ntel Solutions”, vienotais reģistrācijas Nr.40103948836;
- SIA „XOmobile”, vienotais reģistrācijas Nr.40103181903.

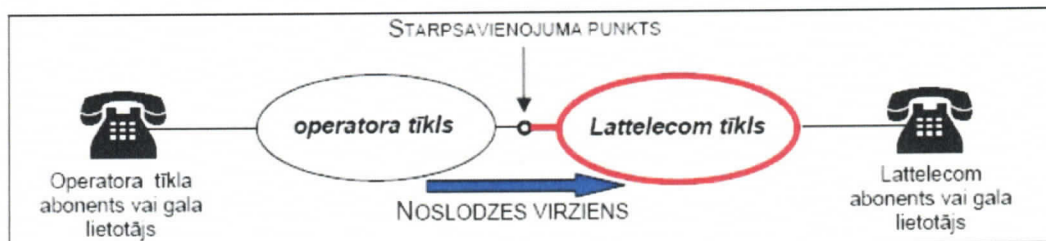
11.3 Piedāvātie pakalpojumi

11.3.1 SIA „Lattelecom”

Saskaņā ar SIA „Lattelecom” starpsavienojumu pamatpiedāvājumu, SIA „Lattelecom” piedāvā šādu savienojumu pabeigšanas pakalpojumu:

- Savienojuma ierīkošana savienojuma pabeigšanai (terminēšanai) un savienojuma nodrošināšana pabeigšanai (terminēšanai) „Lattelecom” publiskajā elektronisko sakaru tīklā.
Operatora abonentu vai pakalpojumu galalietotāju savienojuma (sarunas) ierīkošana un nodrošināšana ar „Lattelecom” elektronisko sakaru tīkla abonentiem vai pakalpojumu galalietotājiem. Operators maksā noteikto maksu atbilstoši tarifiem par savienojuma ierīkošanu un savienojuma ilgumu (minūtēm).

Attēls 2. SIA „Lattelecom” starpsavienojuma pakalpojumi un pakalpojumi operatoriem

Pakalpojums atbilst Savienojumu pabeigšanas tirgus definīcijai.

SIA „Lattelecom” piedāvā pakalpojumus divās tarifu grupās:

- ja savienojuma izcelsmes valsts ir Eiropas Ekonomiskās zonas valsts;
- ja savienojuma izcelsmes valsts nav Eiropas ekonomiskās zonas valsts.

Regulatora 2009.gada 14.oktobra lēmumā Nr.285 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu 2010.-2012.gadā” Regulators nolēma:

- 1.Apturēt ar 2010.gada 1.aprīli savienojuma pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifu piemērošanu.

2. Noteikt savienojuma pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu:
 - 2.1. No 2010.gada 1.aprīļa līdz 31.jūlijam – Ls 0,0075 par izsaukumu un Ls 0,0068 par izsaukuma minūti;
 - 2.2. No 2010.gada 1.augusta līdz 31.decembrim – Ls 0,0069 par izsaukumu un Ls 0,0063 par izsaukuma minūti;
 - 2.3. No 2011.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam – Ls 0,0064 par izsaukumu un Ls 0,0058 par izsaukuma minūti;
 - 2.4. No 2011.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim – Ls 0,0059 par izsaukuma un Ls 0,0054 par izsaukuma minūti;
 - 2.5. No 2012.gada 1.janvāra – Ls 0,0054 par izsaukumu un Ls 0,005 par izsaukuma minūti;
3. Noteikt no 2010.gada 1.aprīļa SIA „Lattelecom” pienākumu piemērot savienojumu pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifus, kas nepārsniedz šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā noteikto savienojuma pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifu augšējo robežu.

Regulatora 2014.gada 28.maija lēmumā Nr.151 „Par savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu” Regulators nolēma:

1. No 2014.gada 1.jūlija SIA „Lattelecom” savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu EUR 0,00083 par izsaukumu un EUR 0,00076 par izsaukuma minūti.

Regulators 2017.gada 26.aprīļa lēmumā Nr.39 „Par savienojuma pabeigšanas publiskā fiksētā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu” Regulators nolēma:

1. Noteikt no 2018.gada 1.janvāra Komersantiem savienojuma, kas saņemts no Eiropas Ekonomiskās zonas valsts, pabeigšanas katram savā publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu 0,000766 EUR par izsaukumu un 0,000701 EUR par izsaukuma minūti.

SIA „Lattelecom” piedāvā divus starpsavienojuma punktus, abus Rīgā.

11.3.2 Citi komersanti ar BIT

Papildus SIA „Lattelecom” ir vēl 42 komersanti, kurus Regulators ir noteicis par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū.

Tā kā tika minēts iepriekš, ka Regulators tirgus analīzes trešajā kārtā nolēma mainīt BIT noteikšanas metodiku un nolēma turpmāk atzīt par komersantu ar BIT visus komersantus, kuri atbilst šādiem kritērijiem:

- ir noslēgts vismaz viens starpsavienojumu līgums;
- tam ir piešķirtas numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem.

Regulators, veicot šo, sesto tirgus analīzes kārtu, ir pieturējies pie trešās, ceturtās un piektās tirgus analīzes kārtās izmantotās komersantu ar BIT noteikšanas metodikas.

Kopš 2016.gada 10.marta kad stājās spēkā tirgus analīzes piektās kārtas saistības, trīspadsmit komersanti ir noslēguši starpsavienojuma līgumus par savienojuma pabeigšanu savā fiksētajā elektronisko sakaru tīklā un saņēmuši numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem. Atbilstoši pašlaik izmantotajai BIT noteikšanas metodikai šie komersanti ir nosakāmi par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū. Astoņiem no šiem komersantiem, ar Regulatora 2017.gada 26.aprīļa Lēmumu Nr.40 tika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū, neveicot tirgus analīzi. Šiem astoņiem komersantiem joprojām izpildās visi priekšnosacījumi, lai spētu jebkurā brīdī uzsākt sniegt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus. Bez tam, viens no šiem komersantiem ir guvis ienēumus no savienojumu pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas 2017.gadā.

Kopš 2017.gada 26.aprīļa pieci komersanti ir noslēguši starpsavienojuma līgumus par savienojuma pabeigšanu savā fiksētajā elektronisko sakaru tīklā un saņēmuši numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem.

Nemot vērā iepriekš minēto, Regulators uzskata, ka iepriekš minētiem trīspadsmit komersantiem ir nepieciešams noteikt BIT statusu un piemērot saistības.

Tabulā Nr.5.-17. ir redzami to trīspadsmit komersantu tarifi par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā, kuriem ir nepieciešams noteikt BIT statusu un piemērot saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū.

SIA „BALTNET” (vienotais reģistrācijas Nr.40103968743) ir noslēdzis divus starpsavienojuma līgumus par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 5. SIA „BALTNET” starpsavienojuma līgumi

	BALTNET
ECO Networks	0,0008/0,0008
SOTUS Telecom	0,0008/0,0008

SIA „HIG Serviss Baltija” (vienotais reģistrācijas Nr.40003374682) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 6. SIA „HIG Serviss Baltija” starpsavienojuma līgumi

	HIG Serviss Baltija
CSC Telecom	0,00083/0,00076

SIA „LUTOR” (vienotais reģistrācijas Nr.40003643134) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 7. SIA „LUTOR” starpsavienojuma līgumi

	LUTOR
CSC Telecom	0,00083/0,00076

SIA „Nord Connect” (vienotais reģistrācijas Nr.40103763797) ir noslēdzis divus starpsavienojuma līgumus par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 8. SIA „Nord Connect” starpsavienojuma līgumi

	Nord Connect
Telegrupa Baltijā	0,0008/0,00076
Tele2	0,00083/0,00076

SIA „Nordic Technologies” (vienotais reģistrācijas Nr.40003542000) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 9. SIA „Nordic Technologies” starpsavienojuma līgumi

	Nordic Technologies
CSC Telecom	0,00083/0,00076

SIA „ULSI” (vienotais reģistrācijas Nr.44103015443) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 10. SIA „ULSI” starpsavienojuma līgumi

	ULSI
CSC Telecom	0,00083/0,00076

SIA „Vājstrāvas tīkli” (vienotais reģistrācijas Nr.40003893156) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 11. SIA „Vājstrāvas tīkli” starpsavienojuma līgumi

	Vājstrāvas tīkli
MEGATEL	0,0142/0,056

Ārvalsts komersanta filiāle „Voxbone SA Latvijas filiāle” (vienotais reģistrācijas Nr.40003945513) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 12. Ārvalsts komersanta filiāles „Voxbone SA Latvijas filiāle” starpsavienojuma līgumi

	Voxbone SA Latvijas filiāle
CSC Telecom	0,00083/0,00076

SIA „Baltic Call” (vienotais reģistrācijas Nr.40203095951) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 13. SIA „Baltic Call” starpsavienojuma līgumi

	Baltic Call
Telegrupa Baltijā	0,000766/0,000701

SIA „NetBalt” (vienotais reģistrācijas Nr.40103857838) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 14. SIA „NetBalt” starpsavienojuma līgumi

	NetBalt
Ntel Solutions	0,0008/0,0000

SIA „NGU” (vienotais reģistrācijas Nr.40003371309) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 15. SIA „NGU” starpsavienojuma līgumi

	NGU
ECO Networks	0,0007/0,0007

SIA „Ntel Solutions” (vienotais reģistrācijas Nr.40103948836) ir noslēdzis divus starpsavienojuma līgumus par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 16. SIA „Ntel Solutions” starpsavienojuma līgumi

	Ntel Solutions
TELENET	0,0000/0,0008
NetBalt	0,00083/0,00076

SIA „XOmobile” (vienotais reģistrācijas Nr.40103181903) ir noslēdzis vienu starpsavienojuma līgumu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskā telefonu tīklā:

Tabula 17. SIA „XOmobile” starpsavienojuma līgumi

	XOmobile
Latvijas Mobilais Telefons	0,0091/0,0083

11.4 Numerācijas lietošanas tiesības

Visiem 11.3.2 punktā minētiem komersantiem ir piešķirtas arī numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem (skat Tabulu Nr.18.).

Tabula 18. Savienojumu pabeigšanas tirgus dalībniekiem piešķirtās numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem

Komersanta nosaukums	Vienotais reģistrācijas Nr.	Kopā piešķirts
AUGSTCELNTE	40103000117	1 000
Baltcom (BALTCOM TV)	40003005264	98 000
Baltic Call	40203095951	4 000
BALTICOM	40003443452	15 000
BALNET	40103968743	57 000
BITE Latvija	40003742426	10 000
CSC TELECOM	40003611196	92 600
Datagrupa.lv	40003475316	4 800
DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA	50003459811	6 800
DAUTKOM TV	41503014963	1 000
D-COM	40003642891	11 000
ECO Networks	40003356193	15 000
Fixed Lines	40103526479	34 000
HIG Serviss Baltija	40003374682	1 000
iLink	41203019961	1 000
IT GROUP	40003504193	1 000
Latttelecom	40003052786	1 819 100
Latvenergo	40003032949	33 000
Latvijas dzelzceļš	40003032065	42 000
Latvijas Mobilais Telefons	50003050931	281 000
Load.lv	40103462892	1 000
LUTOR	40003643134	600
MEGATEL	40103296789	1 000

MWTV	40003796842	8 300
NetBalt	40103857838	1 000
NGU	40003371309	2 000
Nord Connect	40103763797	50 000
Nordic Technologies	40003542000	5 000
Ntel Solutions	40103948836	8 000
OPTRON	40103066693	3 000
Radio Telecommunications Network	40003172251	40 000
Raystorm UAB Latvia-filiāle,	40103717942	2 000
Rigatta	40003784190	7 500
Sales & Finances	40103481662	10 000
SanCom	40103697720	50 000
SEVDI MOBILE	41203003104	1 000
SIGIS	40103046358	200
Stream Networks	50003913971	13 600
Tele2	40003272854	1 000
TELEGLOBAL	50103159181	10 000
Telegrupa Baltijā	40003284868	67 000
Telekom Baltija	40003454545	48 500
TELENET (FABRIKA/TELENET IT)	40003615639	40 500
Telia Latvija	40003057571	37 100
Tivi	40103241776	14 500
ULSI	44103015443	400
UNISTARS	40003482318	7 400
Vājstrāvas tīkli	40003893156	35 100
Voxbone SA Latvijas filiāle	40003945513	11 200
XOmobile (Camel Mobile)	40103181903	1 000

11.5 Komersanti ar BIT

Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators nosaka šādus komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū:

1. SIA „AUGSTCELNTE”, vienotais reģistrācijas Nr.40103000117;
2. SIA „Baltcom”, vienotais reģistrācijas Nr.40003005264;
3. SIA „Baltic Call”, vienotais reģistrācijas Nr.40203095951;
4. AS „BALTICOM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003443452;
5. SIA „BALTNET”, vienotais reģistrācijas Nr.40103968743;
6. SIA „CSC TELECOM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003611196;
7. SIA „Datagrupa.lv”, vienotais reģistrācijas Nr.40003475316;
8. SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA”, vienotais reģistrācijas Nr.50003459811;
9. SIA „DAUTKOM TV”, vienotais reģistrācijas Nr.41503014963;
10. SIA „D-COM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003642891;
11. SIA „ECO Networks”, vienotais reģistrācijas Nr.40003356193;

12. SIA „Fixed Lines”, vienotais reģistrācijas Nr.40103526479;
13. SIA „HIG Serviss Baltija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003374682;
14. SIA „iLink”, vienotais reģistrācijas Nr.41203019961;
15. SIA „IT GROUP”, vienotais reģistrācijas Nr.40003504193;
16. SIA „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas Nr.40003052786;
17. AS „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas Nr.40003032949;
18. VAS „Latvijas dzelzceļš”, vienotais reģistrācijas Nr.40003032065;
19. SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, vienotais reģistrācijas Nr.50003050931;
20. SIA „LUTOR”, vienotais reģistrācijas Nr.40003643134;
21. SIA „MEGATEL”, vienotais reģistrācijas Nr.40103296789;
22. SIA „MWTv”, vienotais reģistrācijas Nr.40003796842;
23. SIA „NetBalt”, vienotais reģistrācijas Nr.40103857838;
24. SIA „NGU”, vienotais reģistrācijas Nr.40003371309;
25. SIA „Nord Connect”, vienotais reģistrācijas Nr.40103763797;
26. SIA „Nordic Technologies”, vienotais reģistrācijas Nr.40003542000;
27. SIA „Ntel Solutions”, vienotais reģistrācijas Nr.40103948836;
28. SIA „OPTRON”, vienotais reģistrācijas Nr.40103066693;
29. SIA „Radio Telecommunications Network”, vienotais reģistrācijas Nr.40003172251;
30. SIA „Rigatta”, vienotais reģistrācijas Nr.40003784190;
31. SIA „SanCom”, vienotais reģistrācijas Nr.40103697720;
32. SIA „SIGIS”, vienotais reģistrācijas Nr.40103046358;
33. SIA „Stream Networks”, vienotais reģistrācijas Nr.50003913971;
34. SIA „Telegrupa Baltijā”, vienotais reģistrācijas Nr.40003284868;
35. AS „Telekom Baltija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003454545;
36. SIA „TELENET”, vienotais reģistrācijas Nr.40003615639;
37. SIA „Telia Latvija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003057571;
38. SIA „Tivi”, vienotais reģistrācijas Nr.40103241776;
39. SIA „ULSI”, vienotais reģistrācijas Nr.44103015443;
40. SIA „UNISTARS”, vienotais reģistrācijas Nr.40003482318;
41. SIA „Vājstrāvas tīkli”, vienotais reģistrācijas Nr.40003893156;
42. Ārvalsts komersanta filiāle „Voxbone SA Latvijas filiāle”, vienotais reģistrācijas Nr.40003945513;
43. SIA „XOmobile”, vienotais reģistrācijas Nr.40103181903.

12 Būtiskā ietekme tirgū

12.1 Speciālu prasību (saistību) noteikšana komersantiem

Saskaņā ar ESL 31.panta otro daļu Regulatoram ir tiesības, pamatojoties uz tirgus analīzes rezultātiem, piemērot, saglabāt, grozīt vai atcelt saistības komersantiem ar būtisku ietekmi konkrētajā tirgū, lai konkrētajā tirgū nodrošinātu efektīvu konkurenci.

ESL 31.panta otrā daļa noteic, ka, ņemot vērā ESL 31.panta pirmajā daļā minētos pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Regulators nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tas pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām

problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu komersantiem Regulatora noteiktajā kārtībā.

Ja Regulators konstatē, ka tirgū ir efektīva konkurence, tas nepiemēro vai atceļ speciālās prasības komersantiem ar BIT.

Nosakot konkrētas saistības un pienākumus komersantiem, Regulators ievēro arī vispārējos EK definētos elektronisko sakaru nozares regulēšanas mērķus:

- konkurences veicināšanu;
- vienota iekšējā tirgus attīstību Eiropas Savienībā;
- Eiropas Savienības pilsoņu interešu ievērošanu.

Saskaņā ar ESL 38.panta pirmo un otro daļu komersantam ar BIT piekļuves vai starpsavienojumu jomā Regulators var piemērot šādas saistības:

- caurredzamības saistības;
- vienlīdzīgas attieksmes pienākums;
- atdalītas finanšu uzskaites saistības;
- tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības;
- pienākumus un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam.

Regulators, uzliekot komersantam ar BIT piekļuves vai starpsavienojumu jomā ESL 38.panta pirmajā daļā minētās saistības, ievēro objektivitātes, caurredzamības, samērības un vienlīdzības principus atbilstoši risināmās problēmas būtībai un regulēšanas mērķiem.

Pirms tiek pieņemts lēmums par saistību uzlikšanu, Regulators konsultējas ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.

12.2 Saistības

12.2.1 Caurredzamības saistības

ESL 39.panta pirmā daļa noteic, ka Regulators, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar BIT noteikt, grozīt vai atcelt caurredzamības saistības piekļuves vai starpsavienojumu jomā. Caurredzamības saistības var ietvert noteiktas informācijas (uzskaite, tehniskie un tīkla raksturparametri, cenu un tarifu, piekļuves un starpsavienojumu nodrošināšanas un izmantošanas nosacījumi) publiskošanas un pamatpieāvājumu publicēšanas saistības un prasības attiecībā uz tiem.

ESL 39.panta otrā daļa nosaka, ja komersantam ar BIT ir noteikts vienlīdzīgas attieksmes pienākums, tad Regulators var prasīt, lai tas publicē piekļuves, starpsavienojumu, iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmas vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpieāvājumus, kuros iekļautā informācija būtu detalizēti atdalīta, un nodrošinātu, ka komersantiem — pakalpojumu saņēmējiem nav jāmaksā par iekārtām vai aprikojumu, kas pieprasītajam pakalpojumam nav nepieciešams.

ESL 39.panta trešā daļa noteic, ka komersants ar BIT Regulatora noteiktajā kārtībā un termiņos publicē pamatpieāvājumu piekļuves vai starpsavienojumu, saistītu

iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām.

ESL 39.panta ceturtā daļa nosaka, Regulatoram ir tiesības:

1. noteikt un publicēt oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” prasības attiecībā uz informācijas publiskošanu, piekļuves, starpsavienojumu, saistītu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā ietveramo informāciju un nepieciešamo tās detalizācijas līmeni;
2. noteikt publiskojamās informācijas, piekļuves, starpsavienojumu, saistītu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājuma publicēšanas veidu;
3. noteikt grozījumus publicētajā piekļuves, starpsavienojumu, saistītu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā un publiskojamā informācijā, ja tā nosacījumi neatbilst Regulatora prasībām.

12.2.2 Vienlīdzīgas attieksmes pienākums

ESL 40.pants noteic, ka Regulators, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar BIT noteikt, grozīt vai atcelt šādus vienlīdzīgas attieksmes pienākumus piekļuves vai starpsavienojumu jomā konkrētā tirgus ietvaros:

1. pienākumu piemērot līdzvērtīgus nosacījumus līdzvērtīgos apstākļos citiem elektronisko sakaru komersantiem, kuri nodrošina līdzvērtīgus elektronisko sakaru pakalpojumus;
2. pienākumu sniegt citam elektronisko sakaru komersantam līdzvērtīgu elektronisko sakaru pakalpojumu, nodrošināt līdzvērtīgu piekļuvi un informāciju tādā pašā kvalitātē un ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem šis elektronisko sakaru komersants pats sniedz elektronisko sakaru pakalpojumu, nodrošina piekļuvi un informāciju saviem saistītajiem komersantiem;
3. pienākumu sniegt citam elektronisko sakaru komersantam līdzvērtīgu elektronisko sakaru pakalpojumu, nodrošināt līdzvērtīgu piekļuvi un informāciju tādā pašā kvalitātē un ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem šā elektronisko sakaru komersanta saistītais komersants sniedz elektronisko sakaru pakalpojumu, nodrošina piekļuvi un informāciju.

12.2.3 Atdalītas finanšu uzskaites saistības

ESL 41.pants noteic, ka Regulators, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar BIT noteikt, grozīt vai atcelt pienākumu piekļuves un starpsavienojumu jomā veikt atsevišķu darbības uzskaiti.

12.2.4 Tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības

ESL 42.panta pirmā daļa noteic, ka Regulators, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar BIT noteikt, grozīt vai atcelt piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā

pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu). Uzliekot šādas saistības, Regulators ņem vērā attiecīgā komersanta investīcijas un ļauj tam gūt samērīgu peļņu no piekļuves vai starpsavienojumu nodrošināšanā ieguldītā kapitāla atbilstoši saistītajiem riskiem.

ESL 42.panta trešā daļa noteic, ja komersantam ir pienākums tuvināt tarifus izmaksām, tad tam jāpierāda Regulatoram, ka tarifi ir balstīti uz pamatotām izmaksām, ņemot vērā peļņu par veiktajām investīcijām. Regulators izmaksu aprēķināšanai var izmantot arī citādas metodes, nevis tās, kuras izmantojis komersants, kā arī pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpības aprēķināšanas metodiku. Regulators var pieprasīt, lai komersants sniedz savu tarifu un izmaksu pamatojumu. Ja Regulators konstatē, ka tarifā iekļautās izmaksas nav pamatotas vai tarifi nav tuvināti izmaksām, tas ir tiesīgs apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot komersantam koriģēt tarifus.

ESL 42.panta ceturrtā daļa noteic, ka komersants ar BIT, kuram ir noteiktas prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu, publisko izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmas aprakstu, norādot galvenās izmaksu grupas, kā arī izmaksu attiecināšanas noteikumus. Atbilstību izmaksu aprēķināšanas sistēmai pārbauda zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība. Zvērināta revidenta ziņojumu par atbilstību noteiktajai izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmai komersants publicē katru gadu.

ESL 42.panta piektā daļa noteic, ka komersantam ar BIT ir aizliegts noteikt piekļuves vai starpsavienojumu pakalpojumiem atlaides vai atlaižu apmēru atkarībā no sniegto pakalpojumu apjoma. Regulators var dot atļauju noteikt šādas atlaides vai atlaižu apmēru, ja komersants pierāda, ka tas tādējādi nenostādīs citus komersantus nevienlīdzīgā stāvoklī.

12.2.5 Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam

ESL 44.panta pirmā daļa paredz, ja Regulators tirgus analīzes rezultātā secina, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi var kavēt ilglaicīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi vai tie neatbilst galalietotāju interesēm, tai ir tiesības komersantam ar BIT noteikt, grozīt vai atcelt šādas saistības:

1. nodrošināt trešajām personām piekļuvi noteiktiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, tostarp piekļuvi elektronisko sakaru tīkla pasīvajiem elementiem, vai atsaistītu piekļuvi abonentlīnijām, lai citastarp atļautu nodrošināt operatora izvēles vai operatora iepriekšējas izvēles pakalpojumu vai atļautu abonentlīnijas tālākpārdošanu;
2. risināt sarunas ar komersantiem, kuri pieprasa piekļuvi;
3. nepārtraukt piekļuvi tiem noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, kuriem tā jau nodrošināta iepriekš;
4. nodrošināt noteiktus vairumtirdzniecības pakalpojumus trešajām personām elektronisko sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanai;
5. nodrošināt piekļuvi tehniskajām saskarnēm vai būtiskām tehnoloģijām, kas nepieciešamas pakalpojumu savietojamībai vai virtuālā tīkla pakalpojumiem;
6. nodrošināt iespēju izvietot elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantotajās telpās noteiktus elektronisko sakaru tīkla elementus vai nodrošināt cita veida infrastruktūras objektu kopīgu izmantošanu (tajā skaitā kabeļu

- kanalizācijas, elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantoto ēku vai antenu mastu un torņu kopīgu izmantošanu);
7. sniegt noteiktus pakalpojumus (tajā skaitā tādus pakalpojumus, kas nepieciešami intelektuālā tīkla pakalpojumiem vai viesabonēšanai mobilajos elektronisko sakaru tīklos), kas nepieciešami, lai lietotājiem nodrošinātu pilnīgu pakalpojumu savietojamību;
 8. nodrošināt piekļuvi darbības atbalstsistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai uzturētu godīgu konkurenci pakalpojumu sniegšanā;
 9. savstarpēji savienot elektronisko sakaru tīklus vai elektronisko sakaru tīklu elementus vai iekārtas

ESL 44.panta otrā daļa paredz, ka Regulators nosaka prasības attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu, saistītu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuvi datu plūsmai un atsaistītas piekļuvi abonentiņām pamatpiedāvājumos iekļaujamo informāciju un šo pamatpiedāvājumu publicēšanu.

12.3 Komersanti ar BIT

12.3.1 SIA „Lattelecom” piemērotās saistības

Ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, Regulators neuzskata, ka ir nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.172 noteiktās saistības un pienākumus vai noteikt jaunas saistības un pienākumus Savienojumu pabeigšanas tirgū.

1. Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam

Piekļuvi tirgus trūkums ir būtisks šķērslis ienākšanai Ieteikumā minētajā Savienojumu pabeigšanas tirgū. Piekļuvi pienākuma noteikšanas mērķis komersantam ar BIT ir šī šķēršļa likvidācija.

2. Caurredzamības saistības

Caurredzamības saistība nodrošina skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus komersantiem, kas pieprasa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus no SIA „Lattelecom”. Zinot iespējamās izmaksas, komersanti var plānot starpsavienojuma ekspluatācijas uzsākšanu un arī ienākšanu tirgū, vai balstoties uz ekonomiskiem apsvērumiem plānot to turpmāko attīstību.

3. Vienlīdzīgas attieksmes pienākums

Ievērojot vienlīdzīgas attieksmes pienākumu, SIA „Lattelecom” nodrošina, ka tā būtiskā ietekme tirgū, netiek izmantota, lai:

- īstenotu nevienlīdzīgu attieksmi pret citiem komersantiem salīdzinājumā ar SIA „Lattelecom” struktūrvienībām vai saistītajiem komersantiem;
- kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai, lai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū.

4. Tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības

Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam komersantam - gan fiksētās izmaksas (tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojumu pakalpojumu tarifi). Piemērojot citiem komersantiem augstus tarifus komersants ar būtisku ietekmi situācijā, kad tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai savienojuma pabeigšanas tirgos. Papildus komersants ar BIT varētu izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un piemēram galalietotāja balss telefonijas cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantiem ienākšanu vai attīstību tirgū.

Tarifu regulēšana var nodrošināt, ka SIA „Lattelecom”, pirmkārt, nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību un, otrkārt, garantēt SIA „Lattelecom” izmaksu un peļņas uzraudzību.

5. Atdalītas finanšu uzskaites saistības

Atdalītas finanšu uzskaites saistības ierobežo, komersanta ar BIT iespējas neievērot vienlīdzīgas attieksmes saistības. Tam papildus, atdalīta finanšu uzskaites saistība dod Regulatoram iespējas kontrolēt tarifu regulēšanas noteikumu ievērošanu. Piemēram, Regulators var izvērtēt, vai komersants ar BIT izmanto šķērssubsidēšanu starp regulētiem un neregulētiem pakalpojumiem.

12.3.2 SIA „Lattelecom” saistību efektivitātes analīze

Virkne no SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.172 uzlikto saistību jau bija spēkā pirms pirmā tirgus analīzes apla noslēgšanas. Regulators jau 2003.gadā saskaņā ar likumu „Par telekomunikācijām” apstiprināja SIA „Lattelecom” starpsavienojuma pamatpiedāvājuma līgumu, ko SIA „Lattelecom” publicēja mājaslapā internetā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Regulators 2014.gada 28.maija lēmumā Nr.151 „Par savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu” un 2017.gada 26.aprīļa lēmumā Nr.39 „Par savienojuma pabeigšanas publiskā fiksētā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu” atkārtoti lēma par SIA „Lattelecom” savienojumu pabeigšanas tarifiem.

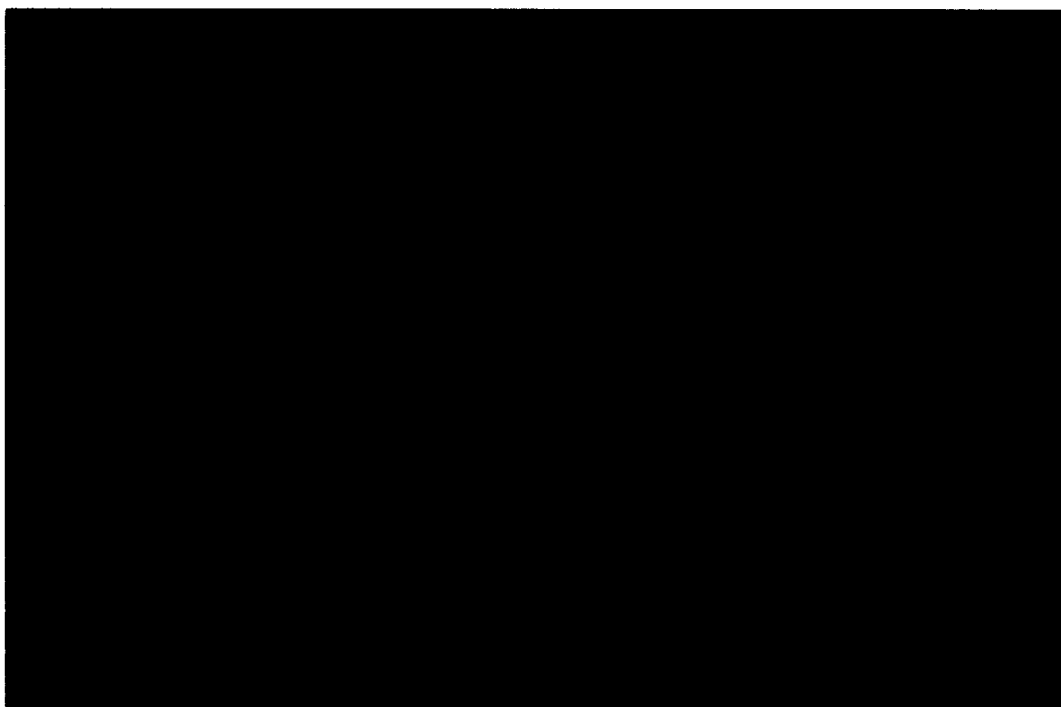
Kopš tā laika, kad stājās spēkā Lēmums Nr.172 par SIA „Lattelecom” regulēšanu, SIA „Lattelecom” tirgus daļa Savienojumu pabeigšanas tirgū pakāpeniski samazinās (skatīt Attēlu Nr.3).

Attēls 3. SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc ieņēmumiem Savienojumu pabeigšanas tirgū

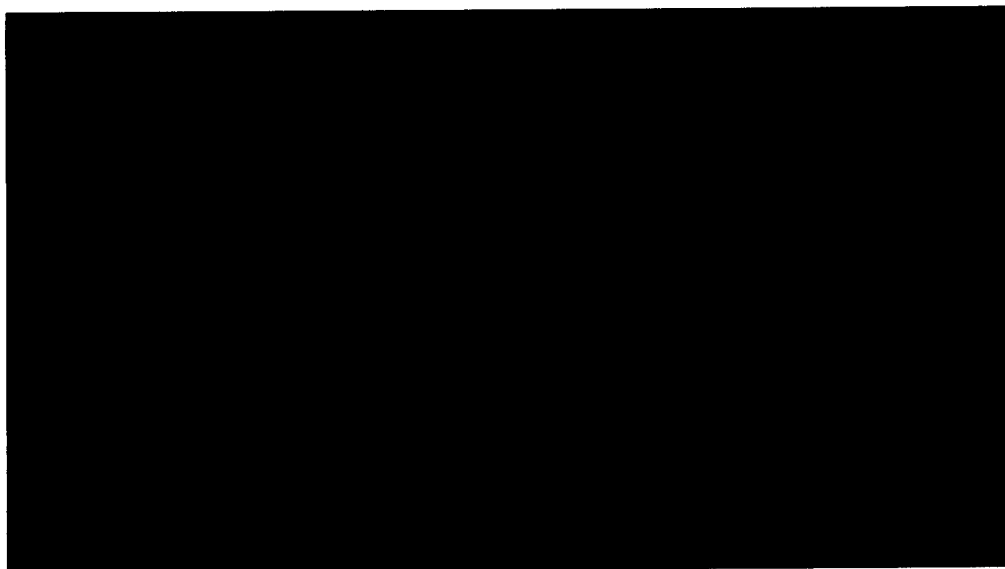

Cita ar SIA „Lattelecom” samērojama komersanta Savienojumu pabeigšanas tirgū pagaidām nav. Otrs lielākais komersants (SIA „CSC Telecom”) kontrolē nedaudz vairāk kā ■ % no tirgus (skatīt Attēlu Nr. 4 un Tabulu Nr. 19).

Attēls 4. Citi komersantu tirgus daļas pēc ieņēmumiem Savienojumu pabeigšanas tirgū, EUR

Tabula 19. Citu komersantu tirgus daļas pēc ieņēmumiem. EUR

SIA „Lattelecom” ir noslēgti piecpadsmit starpsavienojumu līgumi ar citiem komersantiem, kuros ietvertas Regulatora noteiktās savienojumu pabeigšanas tarifu augšējās robežas vērtības:

1. SIA „Baltcom”, vienotais reģistrācijas Nr.40003005264;
2. SIA „BITE Latvija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003742426;
3. SIA „CSC TELECOM”, vienotais reģistrācijas Nr.40003611196;
4. SIA „Datagrupa.lv”, vienotais reģistrācijas Nr.40003475316;
5. SIA „ECO Networks”, vienotais reģistrācijas Nr.40003356193;
6. AS „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas Nr.40003032949;
7. VAS „Latvijas dzelzceļš”, vienotais reģistrācijas Nr.40003032065;
8. SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, vienotais reģistrācijas Nr.50003050931;
9. SIA „MEGATEL”, vienotais reģistrācijas Nr.40103296789;
10. SIA „RADIOKOMS”, vienotais reģistrācijas Nr.40003220636;
11. SIA „Tele2”, vienotais reģistrācijas Nr.40003272854;
12. SIA „Telegrupa Baltijā”, vienotais reģistrācijas Nr.40003284868;
13. AS „Telekom Baltija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003454545;
14. SIA „TELENET”, vienotais reģistrācijas Nr.40003615639;
15. SIA „Telia Latvija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003057571.

Regulators uzskata, ka caurredzamības saistība publicēt starpsavienojumu pamatpiedāvājumu ir efektīvs līdzeklis, lai nodrošinātu skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus citiem komersantiem un neļautu SIA „Lattelecom” izmantot savu BIT un īpatsvaru Savienojumu pabeigšanas tirgū.

Regulators konstatē, ka SIA „Lattelecom” piemērotās saistības un pienākumi ir efektīvi un ierobežo SIA „Lattelecom” iespējas, izmantot savu dominējošo stāvokli Savienojumu pabeigšanas tirgū. Tomēr Savienojumu pabeigšanas tirgū joprojām nepastāv ilgtspējīga konkurence. SIA „Lattelecom” noteiktās saistības un pienākumi ir joprojām nepieciešamas konkurences nostiprināšanai, bet to atcelšana kaitētu konkurences situācijai apskatāmajā Savienojumu pabeigšanas tirgū un saistītajos mazumtirdzniecības tirgos.

Ņemot vērā situāciju Savienojumu pabeigšanas tirgū, Regulators konstatē, ka:

- nav nepieciešams noteikt SIA „Lattelecom” jaunas saistības un pienākumus;
- nav nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.172 noteiktās saistības.

12.3.3 Citi komersanti ar BIT

Citiem komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū līdz šim tika piemērotas tikai caurredzamības, tarifu regulēšanas saistības un pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam.

Caurredzamības saistības

Saistība ierobežo komersanta ar BIT iespējas izmantot BIT un samazina ekonomiskās barjeras ienākšanai tirgū.

Komersantiem, kuri plāno ienākt Savienojumu pabeigšanas tirgū saistība nodrošinās skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.

Caurredzamības saistība izstrādāt un publicēt starpsavienojuma pamatpiedāvājumus iepriekš minētajiem komersantiem ir nesamērīgs slogs. Ņemot vērā iepriekš minēto ieņēmumu īpatsvaru, pamatpiedāvājumu izstrāde un publicēšana uzskatāma par pārlieku lielu slogu un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.

Tarifu regulēšanas saistības

Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam komersantam - gan fiksētās izmaksas (tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojumu pakalpojumu tarifi). Piemērojot citiem komersantiem augstus tarifus komersants ar būtisku ietekmi situācijā, kad tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai savienojumu pabeigšanas tirgos. Papildus komersants ar BIT var izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un piemēram galalietotāja balss telefonijas cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantiem ienākšanu vai attīstību tirgū.

Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam

Iepriekšējās Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes kārtās Regulators nebija piemērojis komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū, izņemot SIA „Lattelecom” (turpmāk - alternatīvie komersanti) pienākumus un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam. Regulators šādu lēmumu pamatoja ar to, ka saskaņā ar ESL 36.pantu Regulatoram jau ir tiesības noteikt komersantiem, kuri nodrošina galalietotājiem nepieciešamo piekļuvi, saistības piekļuves un starpsavienojumu jomā, lai nodrošinātu, ka viena publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotāji var sazināties ar cita publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotājiem. EK tomēr aicināja Regulatoru piemērot arī alternatīviem komersantiem piekļuves nodrošināšanas saistības efektīvai piekļuvei, jo Regulatora *ex post (pēc fakta)* iejaukšanās Savienojumu pabeigšanas tirgū var nebūt pietiekami savlaicīga, lai novērstu piekļuves liegšanu, kas negatīvi ietekmē lietotājus.

Nosakot arī pārējiem komersantiem piekļuves saistības Regulators nosaka komersantam saistību nodrošināt citiem komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai citiem komersantiem būtu iespēja saņemt savienojumu pabeigšanas komersanta tīklā pakalpojumus un vismaz šādus pakalpojumus:

- elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- tehnisko iespēju novērtēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu Komersanta elektronisko sakaru tīklā;
- savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai Komersanta elektronisko sakaru tīklā.

Citas saistības

Regulators uzskata, ka piemērot citas saistības un pienākumus citiem komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū nav nepieciešams, jo:

- citiem komersantiem ar BIT noteiktās saistības ir efektīvas un samērīgas, lai nodrošinātu, ka cits komersants ar BIT nevar izmantot savu izņēmuma stāvokli. Līdz ar to nepastāv nepieciešamība piemērot citas saistības;
- ņemot vērā komersantu īpatsvaru, tas būtu pārlietu liels slogs un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū;
- nav nepieciešams uzlikt vienlīdzīgas attieksmes pienākums:
Vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu pat ierobežot iepriekš minētajiem komersantiem ar BIT konkurences spējas.

Pirmkārt vienlīdzīgas attieksmes pienākums kavē to ka minētie komersanti ar BIT attīsta un izmanto savstarpēji jaunus tarifu modeļus, piemēram „savienojumu pabeigšana bez maksas”⁶. Izmantojot šo modeli, komersanti ar apmieram līdzīgu noslodzes apjomu var vienoties atteikties no savienojumu pabeigšanas maksas aprēķināšanas, lai ietaupītu uzskaites izmaksas. No vienlīdzīgas attieksmes saistības var rasties šāda situācija: komersants A vienojas ar komersantu C par „savienojumu pabeigšanu bez maksas”, jo abiem ir līdzīgas noslodzes. Pēc tam komersants B, uz kura elektronisko sakaru tīklu komersants A maršrutē lielāku noslodzes apjomu nekā komersants B uz komersanta A elektronisko sakaru tīklu, pieprasa, pamatojoties uz vienlīdzīgas attieksmes principu, no komersanta B „savienojumu pabeigšanu bez maksas”. Gadījumā, ja komersants A ir spiests tam piekrist, tas nonāk situācijā, kur tas cietīs zaudežumus un varbūt pat konkurētspēju.

Otrkārt, maziem komersantiem ir lielākas elektronisko sakaru tīkla izmaksas par vienu maršrutēto minūti, jo šiem komersantiem pietrūkst mēroga un apjoma ekonomikas salīdzinot ar, piemēram, SIA „Lattelecom”. Tādā gadījumā

⁶ Angļu val. - *bill and keep*

vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu kavēt mazo komersantu iespēju segt savas izmaksas. Citiem komersantiem iespēja pieprasīt no SIA „Lattelecom” lielākus savienojumu pabeigšanas tarifus nav pamatota.

Regulators novēros, vai kādu saistību un pienākumu piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū vai netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Regulatoram ir tiesības piemērot jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības un pienākumi komersantiem ar BIT.

12.3.4 Komersanti, kuri nesen ienāca tirgū

Ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, Regulators uzskata, ka nepieciešams noteikt saistības šādiem komersantiem:

1. SIA „BALTNET”, vienotais reģistrācijas Nr.40103968743;
2. SIA „HIG Serviss Baltija”, vienotais reģistrācijas Nr.40003374682;
3. SIA „LUTOR”, vienotais reģistrācijas Nr.40003643134;
4. SIA „Nord Connect”, vienotais reģistrācijas Nr.40103763797;
5. SIA „Nordic Technologies”, vienotais reģistrācijas Nr.40003542000;
6. SIA „ULSI”, vienotais reģistrācijas Nr.44103015443;
7. SIA „Vājstrāvas tīkli”, vienotais reģistrācijas Nr.40003893156;
8. Ārvalsts komersanta filiāle „Voxbone SA Latvijas filiāle”, vienotais reģistrācijas Nr.40003945513;
9. SIA „Baltic Call”, vienotais reģistrācijas Nr.40203095951;
10. SIA „NetBalt”, vienotais reģistrācijas Nr.40103857838;
11. SIA „NGU”, vienotais reģistrācijas Nr.40003371309;
12. SIA „Ntel Solutions”, vienotais reģistrācijas Nr.40103948836;
13. SIA „XOmobile”, vienotais reģistrācijas Nr.40103181903.

Iepriekš minētajiem komersantiem, ņemot vērā tā īpatsvaru tirgū salīdzinoši ar jau esošajiem komersantiem ar BIT, Regulators uzskata, ka samērīgi un atbilstoši tirgus situācijai būtu noteikt šādas saistības:

1. Caurredzamības saistības

1.1. Komersants ar BIT publisko un iesniedz Regulatoram starpsavienojumu tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā.

1.2. Komersants ar BIT publicē un iesniedz Regulatoram informāciju par šādiem starpsavienojumu pakalpojumu tarifiem:

1.2.1. Savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta elektronisko sakaru tīklā;

1.2.2. Par savienojuma minūtes pabeigšanu.

Saistība ierobežo komersanta ar BIT iespējas izmantot BIT un samazina ekonomiskās barjeras ienākšanai tirgū.

Komersantiem, kuri plāno ienākt Savienojumu pabeigšanas tirgū saistība nodrošinās skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.

Caurredzamības saistība izstrādāt un publicēt starpsavienojuma pamatpiedāvājumus iepriekš minētajam komersantam ir nesamērīgs slogs. Ņemot vērā iepriekš minēto ieņēmumu īpatsvaru, pamatpiedāvājumu izstrāde un

publiskošana uzskatāma par pārlieku lielu slogu un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.

2. *Tarifu regulēšanas saistības*

Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam komersantam - gan fiksētās izmaksas (tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojumu pakalpojumu tarifi). Piemērojot citiem komersantiem augstus tarifus komersants ar būtisku ietekmi situācijā, kad tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai savienojumu pabeigšanas tirgos. Papildus komersants ar BIT varētu iznānot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un piemēram galalietotāja balss telefonijas cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantiem ienākšanu vai attīstību tirgū.

Līdz ar to ir nepieciešams noteikt komersantam ar BIT savienojuma, kas saņemts no Eiropas Ekonomiskās Zonas valsts, pabeigšanas katram savā publiskā individuālā fiksētā telefonu tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu tāpat kā citiem komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū.

Tarifu regulēšanas saistība nodrošinās, ka komersants ar BIT nevar iznānot nepietiekamo cenu starpību.

3. *Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam*

EK aicināja Regulatoru piemērot arī alternatīvajiem komersantiem piekļuves nodrošināšanas saistības efektīvai piekļuvei, jo Regulatora *ex post* (*pēc fakta*) iejaukšanās Savienojumu pabeigšanas tirgū (saskaņā ar ESL 36.pantu) var nebūt pietiekami savlaicīga, lai novērstu piekļuves liegšanu, kas negatīvi ietekmē lietotājus. Regulators, izvērtējot EK argumentus piekļuves saistības piemērošanai, ņemot vērā Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes rezultātus secina, ka pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam ir piemērojamas arī komersantam, kurš nesen uzsācis sniegt Savienojumu pabeigšanas tirgū pakalpojumus.

Nosakot arī pārējiem komersantiem piekļuves saistības, Regulators nosaka komersantam saistību nodrošināt citiem komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai citiem komersantiem būtu iespēja saņemt savienojumu pabeigšanas komersanta tīklā pakalpojumus un vismaz šādus pakalpojumus:

- elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- tehnisko iespēju novērtēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu Komersanta elektronisko sakaru tīklā;

- savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai Komersanta elektronisko sakaru tīklā.

4. Citas saistības

Regulators uzskata, ka piemērot citas saistības un pienākumus iepriekš minētajam komersantam nav nepieciešams, jo:

- ņemot vērā komersanta īpatsvaru, tas būtu pārlietu liels slogs un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.
- īpaši nav nepieciešams uzlikt vienlīdzīgas attieksmes pienākumus: Vienlīdzīgas attieksmes pienākumi varētu pat ierobežot iepriekš minētajam komersantam ar BIT konkurences spējas.

Pirmkārt vienlīdzīgas attieksmes pienākums kavē to, ka minētais komersants ar BIT attīsta un izmanto savstarpēji jaunus tarifu modeļus, piemēram „savienojumu pabeigšana bez maksas” (angļu val. – *bill and keep*). Izmantojot šo modeli, komersanti ar apmēram līdzīgu noslodžu apjomu var vienoties attiekties no savienojumu pabeigšanas maksas aprēķināšanas, lai ietaupītu uzskaites izmaksas. No vienlīdzīgas attieksmes saistības var rasties šāda situācija: komersants A vienojas ar komersantu C par „savienojumu pabeigšanu bez maksas”, jo abiem ir līdzīgas noslodzes. Pēc tam komersants B, uz kura elektronisko sakaru tīklu komersants A maršrutē lielāku noslodzes apjomu nekā komersants B uz komersanta A elektronisko sakaru tīklu, pieprasa, pamatojoties uz vienlīdzīgas attieksmes principu, no komersanta B „savienojumu pabeigšanu bez maksas”. Gadījumā, ja komersants A ir spiests tam piekrist, tas nonāk situācijā, kur tas cietīs zaudējumus un varbūt pat konkurētspēju.

Otrkārt, maziem komersantiem ir lielākas elektronisko sakaru tīkla izmaksas par vienu maršrutēto minūti, jo šiem komersantiem pietrūkst mēroga un apjoma ekonomikas salīdzinot ar, piemēram, SIA „Lattelecom”. Tādā gadījumā vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu kavēt mazo komersantu iespēju segt savas izmaksas. Citiem komersantiem iespēja pieprasīt no SIA „Lattelecom” lielākus savienojumu pabeigšanas tarifus nav pamatota.

Regulators novēros, vai kādu saistību un pienākumu piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū vai netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Regulatoram ir tiesības piemērot jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības un pienākumus komersantiem ar BIT.

12.3.5 Komersanti, kuriem noteiktās saistības nepieciešams atcelt

Ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, Regulators uzskata, ka nepieciešams atcelt pieciem komersantiem ar Regulatora lēmumu noteiktās saistības.

1. SIA „Amber Telecom”, vienotais reģistrācijas Nr.40103283869;
2. SIA „Advem”, vienotais reģistrācijas Nr.40003962354;
3. SIA „Sotus”, vienotais reģistrācijas Nr.40003404597;
4. SIA „AdForte”, vienotais reģistrācijas Nr.40103143723;
5. SIA „Smart Telecom”, vienotais reģistrācijas Nr.40103291211.

13 Secinājumi

Nemot vērā, ka:

- situācija vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgos pēdējos gados mainījies nedaudz;
- SIA „Lattelecom” tirgus daļas Savienojumu pabeigšanas tirgū joprojām ir dominējošas (█████% pēc ieņēmumiem 2015.gadā, █████% pēc ieņēmumiem 2016.gadā, █████% pēc ieņēmumiem 2017.gadā);
- SIA „Lattelecom” tirgus daļas savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklā tirgos ir samazinājušās no 2005.gada līdz 2017.gadam par █████ procentpunktiem pēc ieņēmumiem;
- otrā lielākā tirgus dalībnieka SIA „CSC Telecom” tirgus daļas Savienojumu pabeigšanas tirgū bija daudz mazāka (█████% pēc ieņēmumiem 2015.gadā, █████% pēc ieņēmumiem 2016.gadā, █████% pēc ieņēmumiem 2017.gadā);
- bez SIA „Lattelecom” ir divdesmit deviņi komersanti, kas iepriekšējās tirgus analīzes kārtās noteikti par komersantiem ar BIT, kuriem ir spēkā esošs vismaz viens starpsavienojuma līgums par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem;
- saskaņā ar Regulatora metodoloģiju par komersantu ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū tiek noteikts katrs komersants, kuram ir vismaz viens starpsavienojuma līgums par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem, kā rezultātā par tirgus dalībnieku kļuvuši trīspadsmit komersanti, kas uzsākuši nodrošināt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus Savienojumu pabeigšanas tirgū kopš iepriekšējās tirgus analīzes kārtas;
- saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 19.punktu, ja Regulators uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci un aizsargātu lietotāju intereses, var, atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 12¹. un 13.punktā noteiktās procedūras, nekavējoties pieņemt samērīgu pagaidu lēmumu par veicamajiem pasākumiem, paziņojot Eiropas Komisijai, Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk – BEREC) lēmumā minētos pasākumus un izklāstot to pamatojumu. Ja Regulators nolēm j pagaidu lēmumu padarīt par pastāvīgu vai pagarināt laikposmu, kurā tas ir piemērojams, tas rīkojas saskaņā ar šā panta pirmās daļas 13.punktu;
- no trīspadsmit komersantiem, kas uzsākuši nodrošināt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus Savienojumu pabeigšanas tirgū kopš iepriekšējās tirgus analīzes kārtas, astoņiem komersantiem 2017.gada 26.aprīlī ar Regulatora lēmumu tika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū pamatojoties uz ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 19.punktu. Visiem astoņiem komersantiem joprojām ir piešķirtas numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem un noslēgts vismaz viens starpsavienojuma līgums ar

citu komersantu. Secināms, ka šie komersanti vēl joprojām uzskatāmi par komersantiem ar BIT Savienojumu pabeigšanas tirgū;

- pieci komersanti, kuriem iepriekšējās tirgus analīzes kārtās netika noteikts BIT statuss un piemērotas saistības, ir izpildījuši visus priekšnosacījumus, lai jebkurā brīdī uzsāktu sniegt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā tīklā;
- pieci komersanti ar BIT vairs nenodrošina savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos.

Regulators secina, ka:

- piekļuves tirgus trūkums joprojām ir būtisks šķērslis ienākšanai Savienojumu pabeigšanas tirgū;
- SIA „Lattelecom” joprojām atrodas dominējošā stāvoklī Savienojumu pabeigšanas tirgū;
- nepastāvot regulēšanai SIA „Lattelecom” būtu iespēja izmantot savu dominējošo stāvokli, lai:
 - īstenotu nevienlīdzīgu attieksmi pret citiem komersantiem salīdzinājumā ar SIA „Lattelecom” struktūrvienībām vai saistītajiem komersantiem;
 - kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai, lai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū;
- ir nepieciešams, ka SIA „Lattelecom” nodrošina skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus komersantiem, kas pieprasa starpsavienojumu pakalpojumus no SIA „Lattelecom”;
- ir nepieciešams regulēt SIA „Lattelecom” savienojumu, kas saņemts no Eiropas Ekonomiskās Zonas valsts, pabeigšanas pakalpojumu un ar to saistīto pakalpojumu tarifus, lai pirnkārt, tā nevarētu izmantot nepietiekamo cenu starpību un, otrkārt, garantētu SIA „Lattelecom” iznaksu un peļņas uzraudzību;
- ir nepieciešams ierobežot SIA „Lattelecom” iespējas neievērot vienlīdzīgas attieksmes saistības;
- ir nepieciešams ierobežot citu komersantu ar BIT iespējas izmantot savu stāvokli, lai:
 - kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai, lai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū;
- ir nepieciešams noteikt citiem komersantiem ar BIT savienojumu, kas saņemts no Eiropas Ekonomiskās Zonas valsts, pabeigšanas tarifus augšējo robežu līdzvērtīgā līmenī kā tā ir noteikta SIA „Lattelecom”;
- nav nepieciešams uzlikt citiem komersantiem ar BIT vienlīdzīgas attieksmes saistības, lai nekavētu iespēju izmantot jaunus tarifu modeļus (piem., „bill and keep”).

Ievērojot iepriekš minēto Regulators:

- neuzskata, ka ir nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.172 noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus;
- neuzskata, ka ir nepieciešams grozīt vai atcelt iepriekšējās tirgus analīzes kārtās noteiktajiem divdesmit deviņiem komersantiem ar BIT, kuriem ir spēkā esošs vismaz viens starpsavienojuma līgums par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz fiksētajiem numuriem noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus;
- uzskata, ka ir nepieciešams noteikt caurredzamības, tarifu regulēšanas un piekļuves saistības trīspadsmit komersantiem ar BIT, kuri ir ienākuši tirgū kopš iepriekšējās Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes kārtas;
- uzskata, ka ir nepieciešams atcelt ar Regulatora lēmumiem noteiktās saistības un BIT pieciem komersantiem, kuri ir pārtraukuši sniegt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus Savienojumu pabeigšanas tirgū.

14 Nacionālā konsultācija

Šī ziņojuma publiskojamā versija un paziņojums, kurā Regulators lūdz tirgus dalībniekus komentārus un priekšlikumus par publicēto ziņojumu iesūtīt Regulatoram rakstiski līdz 2018.gada 6.augustam, tika publicēts Regulatora tīmekļvietnē.

2018.gada 6.augustā Regulators saņēma SIA „Lattelecom” 2018.gada 6.augusta vēstuli Nr. LTC-K-18-5910 ar priekšlikumiem un komentāriem par šajā ziņojumā analizēto tirgu (komentāru un priekšlikumu apkopojumu skatīt 1.pielikumā).

15 Konkurences padomes viedoklis

2018.gada 2.jūlijā Regulators nosūtīja ziņojumu par tirgus analīzi Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2018.gada 20.jūlijā Regulators saņēma Konkurences padomes 2018.gada 20.jūlija vēstuli Nr.1-26/763 ar komentāriem par šajā ziņojumā analizēto tirgu (komentāru un priekšlikumu apkopojumu skatīt 1.pielikumā).

16 Konsultācija ar EK un citu Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem

2018.gada 10.septembrī Regulators paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu. Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2018.gada 10.septembrī ar lietas Nr.LV/2018/2114.

Regulators 2018.gada 8.oktobrī saņēma Eiropas Komisijas 2018.gada 8.oktobra vēstuli Nr. C (2018) 6709 „Par Komisijas lēmumu lietā LV/2018/2114:

Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajos publiskajos telefona tīklos Latvijā”, kurā Eiropas Komisija saskaņo plānoto pasākumu kopumu Savienojumu pabeigšanas tirgū.

Eiropas Savienības dalībvalstu regulatori un BEREC savu viedokli par plānoto pasākumu kopumu Savienojumu pabeigšanas tirgū nav snieguši.

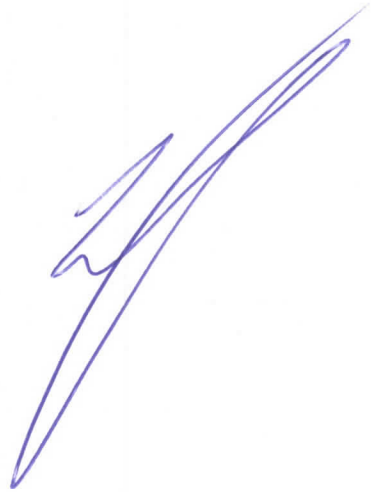
Priekšsēdētāja

R. Irkļa

p.i.

padomes loceklis

I. Birziņš

1. PIELIKUMS

Izskatīts Regulatora 06.09.2018. padomes sēdē
(prot. Nr.38,4.p.)

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par ziņojumu par vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgus analīzi

Ķ.Ķ.N	Konsultācijai nodotā projekta redakcija Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem	Konsultācijai nodotā projekta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta			
1.	SIA „Lattelecom” Būtiskas ietekmes tirgū komersantiem, izņemot SIA „Lattelecom”, nav piemērotas tarifu regulēšanas saistības attiecībā uz starpsavienojuma saskarnes ierīkošanas un abonēšanas tarifiem un uz starpsavienojuma līnijas ierīkošanas un abonēšanas tarifiem, kas rada iespēju komersantiem šiem pakalpojumiem noteikt nepamatoti augstus tarifus un tādējādi izvairīties no tieša starpsavienojuma realizācijas un savienojumu pabeigšanas tarifu augšējās robežas ievērošanas. SIA „Lattelecom” aicina Regulatoru piemērot visiem būtiskas ietekmes komersantiem tirgū arī saistību tuvināt izmaksām starpsavienojuma saskarnes ierīkošanas un abonēšanas, starpsavienojuma līnijas ierīkošanas un abonēšanas tarifus.	Nav pems vērā Regulators uzskata, ka šādu saistību piemērošana visiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū būtu nelietderīga un tas radītu nesamērīgu slogu elektronisko sakaru komersantiem. Regulators uzskata, ka Elektronisko sakaru likumā ir noteikti mehānismi (Regulatora iesaiste starpsavienojuma līguma jautājumos un strīdu izskatīšanā) šo jautājumu risināšanā.	Redakcija bez izmaiņām
II. Citi priekšlikumi un komentāri			
1.	Konkurences padome Konkurences padome piekūrt Regulatora norādītajai tirgus definīcijai, tirgus analīzes rezultātiem, kā arī komersantiem piemērojamām saistībām.		Redakcija bez izmaiņām